

PRIMORSKI DNEVNIK
Je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

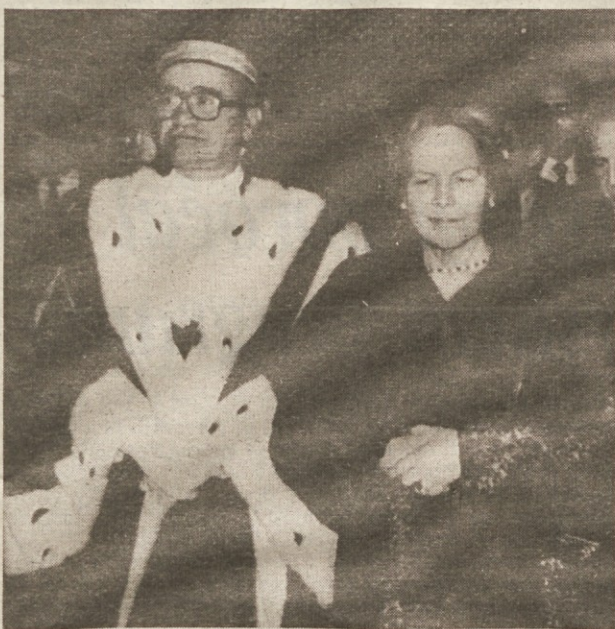
Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 9 (13.542)

Trst, četrtek, 11. januarja 1990

Poročilo generalnega pravdnika kasacije ob odprtju sodnega leta

Organizirani kriminal in ugrabitve glavni problemi sodstva v Italiji

*Pojav terorizma se je že nekaj let umiril - V južni Italiji povzročajo mafija, kamora
in 'ndrangheta pravi pokol - Stopnjujejo se težave na področju civilnega sodstva*

Generalni pravdnik kasacije Sgroi in predsednica poslanske zbornice Jottijeva pred otvoritvijo sodnega leta (AP)

RIM — Generalni pravdnik kasacij-skega sodišča Vittorio Sgroi je včeraj v sodni palači v Rimu imel uvodno poročilo ob uradnem odprtju letošnjega sodnega leta. Odprtja so se udeležili med drugimi predsednik republike Cossiga, predsednik vlade Andreotti, predsednica poslanske zbornice Jottijeva, pravosodni minister Vassalli, predsednik ustavnega sodišča Saia in drugi visoki državni funkcionarji.

Sgroi je poudaril predvsem zaskrbljujoče naraščanje organiziranega kriminala in prekupevanja z mamili, poleg tega pa težave, ki nastajajo v zvezi z novim kazenskim zakonikom ter skoraj popoln zastoj, ki ga beležijo pri civilnem sodstvu, kjer se je zgodilo to, kar so napovedovali pred leti, da namreč državljan ne more več biti gotov, da se lahko zanese na pravico.

»Temačno obzorje svinčenih let se je razjasnilo,« je dejal Sgroi ter omenil, da se rdeče brigade niso več prikazale od aprila leta 1988, tudi zaradi uspešnega sodelovanja med varnostnimi silami na mednarodni ravni. Največji del svojega posega je generalni pravdnik kasacije posvetil pojavi organiziranega kriminala ter poudaril,

da prihaja v štirih deželah, kjer razsajajo mafija, kamora in 'ndrangheta, do pravega pokola: skoraj 1000 umorov na leto, od katerih 400 na Siciliji, 200 v Kalabriji, 240 v Kampaniji in 100 v Apuliji. Najbolj zaskrbljujoče pa je to, da preiskovalci organiziranemu kriminalu ne pridejo do živnega, saj se organizacija ohranja in deluje z enako učinkovitostjo tudi potem ko so jo nekajkrat obglavili. Mafija in kamora razpolagata z ogromnimi finančnimi sredstvi, ki se stekajo v njihove blaginje tudi ko ju varnostni organi močno prizadenejo.

Sgroi je omenil tudi boleč pojav ugrabitve, ki sicer nekoliko upada. Ob sodil je nasprotujoče si načine pristopa pri borbi proti temu pojavu. V nekaterih primerih se preiskovalci poslužujejo popustljivih metod, v drugih pa se odločajo za trdo roko. Vse to prav gotovo ne prispeva k jasnosti in pomiritvi javnega mnenja.

Omenil je še vprašanje mamil ter poudaril, da se sodstvo v nobenem primeru ne more strinjati s tistimi, ki zagovarjajo prosto prodajo mamil, saj bi bilo nepojmljivo stati s prekrizanimi rokami ob stalnih napadih na fizično in umsko zdravje državljanov.

Italija se prilagaja evropskim davčnim normam

Zakon o obdavčitvi bančnih pologov treba spremeniti

RIM — Ministrski svet bo danes začel razpravo, ki bi se morala zaključiti z odobritvijo novega zakona o obdavčevanju bančnih depozitov in vrednostnih papirjev. Včerajšnje srečanje med guvernerjem Bance d'Italia Ciampi, ministrom za proračun Cirinom Pomicinom in finančnim ministrom Formico je bilo zgolj tehničnega značaja, zato niso bili objavljeni morebitni zaključki. Dejstvo pa je, da se mora Italija čim prej prilagoditi splošnim finančnim pravilom, ki veljajo v državah članicah ES, ne samo v vidiku sprostitev evropskega tržišča leta 1993, temveč predvsem zaradi sprostitev pretoka valut, ki bo stopila v veljavo že julija. Zakon, ministra sta sicer že napovedala, da bo zakonski postopek dolg in zapleten, naj bi preprečil nalaganje valute v tuje banke, kjer so obdavčitve mnogo manjše kot v Italiji. Predvidene pa so tudi nove davčne norme za lastnike delnic in državnih vrednostnih papirjev, ki so celo za italijanske davčne razmere zastarele. Izmed vseh držav članic ES veljajo podobna pravila le še v Grčiji.

Po prvih, sicer še neutemeljenih vesteh, naj bi se davek na bančne depozite znižal s sedanjih 30 na 20 odstotkov, davek na državne vrednostne papirje pa bi znašal 12,5 odstotka. Z novim davkom bi država črpala primanjkljaj, ki ga bo avtomatično povzročil nižji davek na bančne depozite. Minister Formica pa je ob tem poudaril, da se za nove obdavčitve ne daje dolgoročnih napovedi, pristavil pa je tudi, da bo od včerajšnje napovedi do izoblikovanja ustreznega zakona poteklo še dosti časa.

Bolgarija išče sprejemljivo rešitev za svojo turško manjšino

KUVAJT — Medtem ko so v Sofiji v teku mučna pogajanja med predstavniki bolgarske partije, opozicije in turške manjšine, sta bolgarski zunanji minister Boiko Dimitrov in njegov turški kolega Mesut Yilmaz v Kuvajtu zaključila prvi krog pogovorov o kočljivem vprašanju usode turške manjšine v Bolgariji.

Sodeč po izjavah Dimitrova je bila izmenjava mnenj »iskrena in plodna«. Zunanja ministra se bosta ponovno sestala 13. februarja v kanadski Ottawi. Po vsem sodeč hoče Sofija pred sprejemanjem mednarodnih obvez doma razčistiti zaplet. Bolgarski nacionalisti namreč odločno nasprotujejo sklepu, da bi skupščina že marca odpravila vso protiturško zakonodajo, s katero je Todor Živkov leta 1984 začel s prisilno asimilacijo turške manjšine. Partijo bodri spoznanje, da so nacionalisti politično osamljeni, saj njihovim težavam nasprotujejo vse bolgarske opozicijske skupine.

Najtežja politična preizkušnja od uvajanja perestrojke pred petimi leti

Danes bo Gorbačov v Litvi skušal rešiti enotnost partije in bodočnost federacije

Na včerajšnji »generalki« so Litovci jasno pokazali, kaj čaka Gorbačov (AP)

MOSKVA — Sovjetska pribaltska republika Litva bo danes in v prihodnjih treh dneh dočakala Mihaila Gorbačova z mirnimi manifestacijami pod geslom »Svobodo in neodvisnost Litvi.«

Prvi množični miting je bil že včeraj v Vilnjusu, saj bi moral Gorbačov prispeti v glavno mesto Litve že včeraj. Po prvih ocenah je bila ta manifestacija prava generalna pred današnjim obiskom, ko bi moral po trditvah fronte Sajudis Vilnius preplaviti skoraj milijon ljudi. Včeraj jih je bilo le 40 tisoč, a vsekakor dovolj, da sta se člana CK KPSZ Medvedev in Maslujkov z drugimi visokimi partijskimi funkcionarji prepirčala, da bo rešitev litovskega voza skrajno zapletena zadeva. Predhodnica zvezne partije je že imela pogovore po litovskih mestih, v podjetjih in institucijah. Ljudi je skušala prepričati v resnično demokratizacijo sovjetske partije. Njihove trditve, da se je litovska partija na svojem kongresu prenačila, ko je sklenila izstopiti iz zvezne partije, pa so sogovorniki sprejeli izredno hladno. Za nobenega ni skriv-

nost, da velika večina Litovcev vključno z ruskimi priseljenci podpira ta sklep. V bazi je pristašev te odločitve celo več kot v vrhovih partije, kjer neke skupine vstrajajo pri svoji zvestobi Moskvi. Gorbačov čaka torej najhujša preizkušnja, odkar je pred petimi leti začel perestrojko. V Moskvi že namigujejo na kompromisno rešitev, po kateri bi »odcepljena litovska partija« priznala obstoj »Moskvi zveste frakcije« v zadovoljstvo vseh.

Taka Salomonska rešitev pa vsebuje nevarne pasti, saj uvaja v monolitno partijo frakcionarstvo. Vsekakor pa bodo morali poiskati rešitev. Če bi se litovska partija pokorila moskovskim diktatom, bi na prihodnjih februarjskih volitvah popolnoma pogorela, Moskva pa bi imela tako še nevarnejše sogovornike od sedanjih neposlušnih komunistov. Kako eksplozivno je narodnostno vprašanje priča tudi vest, da je sovjetska vojska pričela odstranjevati žične ovire na meji med Moldavijo in Romunijo, da ne bi tega na lastno pest storili Moldavci.

Težak krvni davek na koprskih cestah

KOPER, STRUNJAN — Črno jutro na koprskih cestah, bi lahko zapisali za včerajšnjo sredo. V dveh nesrečah so zaradi nepravilnega prečkanja ceste in prehitvevanja v škarje umrle tri osebe, tri so bile huje in kar osem laže ranjenih.

Najhujša nesreča se je zgodila ob 8.05 na magistralni cesti v Strunjanu, kjer je prišlo do trčenja dveh osebnih avtomobilov in zglobov avtobusa primestnega prometnega podjetja. Šestindvajsetletni Munib Subašić iz Ljusine pri Bosanski Krupi, začasno stanujoč v Izoli, je vozil osebni avtomobil znamke moskvič od Izole proti Valeti. Na klanecu pred odcepom za Strunjan je začel prehitovati pred seboj vozečega golfa neznane registracije (voznik golfa po nesreči ni ustavil), tedaj pa je iz piranske smeri pripeljal nasproti Slavnikov primestni zglobovni avtobus (vozil ga je 44-letni Radovan Lovrečič iz Izole). S prednjim delom moskviča je Subašić najprej treščil v sprednji del avtobusa, nakar je avtobus zaneslo na desno, kjer je s prednjim delom trčil v obcestno drevo, moskviča pa je nato še dvakrat zaneslo v bok avtobusa, nazadnje pa se je zagodil v zglob, je s prednjim delom trčil v

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ljubljansko Delo odslej ni več glasilo Socialistične zveze

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Včerajšnje ljubljansko Delo je prvič izšlo brez obveznega podnaslova »Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije« v glavi. Gre za logično odločitev slovenskega dnevnika, ki je na najpomembnejšem uvodnem mestu objavil poročilo o tem, da se je SZDL spremenila v stranko: Socialistično zvezo. Nekaj podobnega je že pred dnevi naredil ljubljanski Dnevnik, ki pa je v uvodniku ne povsem jasno napisal, da je odslej lastnik dnevnika njegovo uredništvo.

SZDL je bila do sedaj ustanoviteljica vseh slovenskih medijev, ni pa bila formalna lastnica, vendar je bilo vprašanje sredstev množičnega obveščanja v njeni pristojnosti. V bistvu je šlo za družbeno lastnino, ki ni bila do kraja definirana, urednike je ob sodelovanju drugih političnih dejavnikov imenovala SZDL in s tem odločilno vplivala na uredniško politiko. S pluralizmom, večstrankarskim sistemom in spomla-

danskimi volitvami se vse te stvari zastavljajo povsem za novo. Za zdaj je izginila oznaka, da so mediji glasila posamezne organizacije, ostali so profesionalna glasila, ki bodo sledila svoji uredniški politiki.

Vsekakor je to zanimiva novost, kot je tudi vzbudila presenečenje (bolje rečeno izpolnila pričakovanje) množica ljudi, ki se je udeležila v Cankarjevem domu okroglo mize na temo odcepitve Slovenije od Jugoslavije. Za okroglo mizo, ki sta jo priredili Slovenska demokratična zveza in univerzitetna konferenca ZSMS, so predvideli samo okroglo dvorano, v kateri je prostora le za nekaj sto ljudi. V resnici pa je prišlo več kot dva tisoč ljudi, ki so napolnili dvorano in obe nadstropji ter so prek monitorjev pazljivo in mirno spremljali besede govornikov. Razpravljalci so bili ugledni univerzitetni profesorji in so iz raznih zornih kotov utemeljevali možnost odcepitve ter predvsem življenjsko sposobnost samostojne Slovenije. Možnost samostojnega življenja

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Italijanski nogometni pokal Milanski Inter dejansko izločen

□ □ □

Po sklepu mednarodne zveze Senni prepovedali nastop v formuli 1

□ □ □

Na rallyju Pariz-Dakar Vatanen (peugeot) izgubil 40 minut

NA 10. STRANI

Spet zahteva za ustavitev nuklearke Krško

LJUBLJANA — »Kot komunistka sem člane predsedstva CK v pogovorih opozarjala, da lahko dokažejo, kako resno mislijo s programom, sprejetim na kongresu na ta način, da predsedstvo partije javno pozove slovensko elektrogospodarstvo, naj ustavi jedrsko elektrarno Krško. Očitno stoji elektrarna na potresnem področju, nekateri trdijo, da je prav na taktonski prelomnici, drugi spet, da ne. Po mojem mnenju ni varno, da obratuje, zato bi elektrogospodarstvo Slovenije v skladu s svojimi pristojnostmi moralo pripraviti vse potrebno za njeno ustavitev. Mene je jedrske energije strah. Te svoje pobude nisem dala pisno. Predsedstvo CK pa se do moje ustne pobude ni opredelilo. To bi partija lahko izrabila tudi v predvolilni kampanji v propagandne namene, vendar sem sama do te pobude prišla iz povsem drugačnih razlogov,« je pojasnila Mirjana Križman, odgovorna urednica strankarskega lista »Evropa zdaj«.

Neuradno se je tudi izvedelo, da v okviru Zveze komunistov potekajo priprave za ustanovitev zelene frakcije komunistov. (dd)

Po zaključkih 45. zasedanja Sveta za vzajemno gospodarsko pomoč v Sofiji Posebna komisija bo morala preučiti reformo statuta in gospodarjenja SEV

Vzhodnonemški zastopnik Modrow pred zaključkom 45. zasedanja SEV (AP)

SOFIJA — Zaključke 45. zasedanja SEV (Sveta za vzajemno gospodarsko pomoč) so včeraj strnili v sklepnem poročilu, ki očitno ne izstopa po svoji dolžini, saj ga sestavlja pičlih 42 tipkanih vrstic, vendar predstavlja dejansko prvi dokument, v katerem se odraža novi veter, ki je zapihal na evropskem Vzhodu.

SEV je namreč sklenil, da mora v svoji sredi sestaviti posebno komisijo, ki naj bi poskrbela za postopno obnovo sistema, na katerem temelji Svet za vzajemno gospodarsko pomoč med desetimi državami članicami. V tem primeru je perestrojka pojem, s katerim se bodo morali ukvarjati člani komisije, še posebno v luči zahtev, ki so jih iznesle države, v katerih je prišlo do tako pomembnih in radikalnih družbenih sprememb.

Države članice SEV bodo morale zato v kratkem spremeniti tudi svoj statut, sicer bo trud komisije zaman, obenem pa bo morala komisija preučiti tudi možnosti novega gospodarskega sodelovanja med državami, ki so se zbrale v Sofiji. O teh vprašanjih bo

tekla razprava najbrž v kratkem, nekateri menijo že marca, ko naj bi se posebna komisija sestala v Pragi.

Članice so si zastavile tudi vprašanje konvertibilnosti deviz posameznih držav, pri tem pa so naglasile na dejstvo, da bi si morale te devize zagotoviti konvertibilnost tudi na mednarodnem tržišču. Od leta 1991 naj bi gospodarska izmenjava znotraj SEV upoštevala cene blaga po svetovnih cenikih, blaga pa naj bi izplačevali izključno v konvertibilni valuti.

Po štiridesetih letih bo SEV najbrž res dobil novo gospodarsko ogrodje, brez katerega bi težko lahko ohranil svojo funkcijo v času, ko se tudi politično prizorišče spreminja tako naglo. Sam zastopnik SZ Rižkov je včeraj prosil delegate, naj se čim prej dogovorijo za reformo Sveta, Češkoslovaška pa je zagovarjala daljše obdobje prehajanja iz starega in utečenega sistema v novega. Romun Petre Roman je novinarjem dejal, da bo treba sedaj preveriti, kako bo SEV lahko »prebavila« vse novosti in če bo to sploh možno brez večjih notranjih pretresov.

Poziv vodstva KPI za večje včlanjevanje

RIM — Direkcija komunistične partije je včeraj odobrila poziv vsej stranki, da se v največji meri angažira v kampanji za včlanjevanje v KPI. Poziv odraža zaskrbljenost vodstva ob pičlem odzivu, ki ga ima letošnja kampanja, ki do slej ni dala zaželenih rezultatov. Na vse prej kot zadovoljive rezultate nedvomno vpliva nejasnost, ki ta čas vlada v vrstah največje italijanske levičarske stranke ob predlogu tajnika Occhettoja za prenovo partije ter ob sočasni močni notranji dialektiki.

Poziv vodstva pravi, da je letošnja kampanja priložnost, da se v KPI (posebno vprašanje je, če bo ime stranke ostalo to) vpiše na tisoče Italijanov, ki bi se tako lahko udeležili strankinih kongresov ter bili protagonisti političnih, družbenih in volilnih bojov prihodnjih mesecev. Vodstvo KPI podčrta, da je na stotine tisočev članov že obnovilo izkaznico, medtem ko se je več tisoč ljudi vpisalo prvič. V isti sapi pa je v pozivu komunistič-

nega vodstva izražena zaskrbljenost zaradi letošnje zamude pri kampanji za včlanjevanje, kar pa pripisuje organizacijskim težavam, povezanim s pripravami na skorajšnji izredni kongres, na katerem se bodo morali komunisti izreči, če so za Occhettov predlog, se pravi za ustanovitev nove politične sile na levi ali pa če so za »NE«, se pravi za nadaljevanje komunistične tradicije z vsem, kar to pomeni.

Fronta za »NE« se je medtem oglasila s dokumentom skupine komunističnih žensk, ki zavrača poenostavljanje problema in pravi, da ne gre za odobritev ali zavrnitev Occhettovega predloga, temveč za obrambo identitete, zgodovine in kulture Komunistične partije Italije. Podpisnice dokumenta, med katerimi sta tudi dve članici centralnega komiteja partije, trdijo, da je KPI v krizi, ker nima jasnih objektov in interesov ter da Occhettov predlog pomeni samo brisanje identitete komunistične partije.

Marković v Sloveniji poročal o svojem gospodarskem programu

BRDO PRI KRANJU — Predsednik jugoslovanske vlade Ante Marković je bil v torek in sredo na obisku pri slovenski vladi. V torek je pozno v noč v vili Podrožnik razpravljaj s slovenskim predsedstvom, včeraj pa se je dobri dve uri pogovarjal s slovenskimi gospodarstveniki in časniki. V vseh teh razgovorih sta bili seveda v ospredju Markovičeva valutna reforma in uvedba konvertibilnega dinarja ter drugih ukrepov. Izražala se je soglasna podpora tem ukrepom tudi za ceno žrtev, ki bodo za razvitejša gospodarstva težje kot za manj razvite. Seveda pa ni manjkalo polemičnih tonov in celo spornih vprašanj.

Na Brdu Marković ni imel kakega posebnega uvoda, vendar je na prvo vprašanje zaokroženo odgovoril, da so najprej morali razčistiti pojem realnega socializma, saj so vsi socializmi na oblasti propadli. Zato so morali začeti pri uvajanju sistema tržnega gospodarstva, za katero pa sta značilna pluralizem in konkurenca lastninskih oblik na enakopravnih temeljih. Sedaj je na vrsti tudi politični sistem, saj je na primer zbor združenega dela pravi anahronizem. Najbolj učinkovit element obnove je konvertibilni dinar, ki podira vse meje, zunanje kot znotraj države. Monetarna politika mora varovati valuto in od prvega januarja ne tiskajo več denarja. Zato pa vlada potrebuje enotno davčno politiko, treba je narediti konec vrsti izjem, tako bo breme za podjetja manjše. Prisiljeni so bili zamrzniti osebnih dohodke, ker so se višali nad relano gospodarsko rast in ker jih ni bilo mogoče obvladati. Kliring je izginil, ostal pa

je sovjetski presežek v višini dveh milijard in pol dolarjev in sedaj se pogajajo s SZ, kako naj bi izkoristili ta sredstva.

Ostala so tudi nekatera odprta in sporna vprašanja, med njimi predvsem opozorilo na srbsko blokado in obtožbe, češ da ZIS ni nič naredil. Marković pravi, da je stališče vlade zelo jasno, da pa nima pooblastil, zato zahteva ustavne spremembe. Predsednik slovenske vlade Šinigoj pa je opozoril, da bi morala Slovenija v konvertibilnih dinarjih marca izplačati trikrat večji prispevek za nerazvite, kot ga je plačevala doslej. Gre za 550 milijonov konvertibilnih dinarjev kar je za slovensko gospodarstvo preveliko breme, ki ga ne more zbrati. Predvsem pa je ostalo odprto vprašanje ustavnih sprememb, pri katerih Marković vztraja, češ da so nujne za izvajanje reforme. Potrebni bi bili guvernerja Narodne banke, čigar edina dolžnost bi bila braniti vrednost dinarja, nujen je enoten davčni sistem, pa tudi sistem državne varnosti, ki mora omogočati zvezni vladi, da izpolnjuje zakone.

Na to temo se bo danes sestala slovenska skupščina. Vse druge skupščine v Jugoslaviji so že prižgale zeleno luč za razpravo o ustavnih spremembah. Slovenska skupščina pa bo tako privolitev po vsej verjetnosti zavrnila, ker je proti hitrim postopkom in delnim popravkom v enem paketu, ko je treba sprejeti vse, tisto, kar je sprejemljivo, in ono, kar ni. Predvsem pa skupščina izraža politično in psihološko ozračje slovenskega naroda, ki je do kraja nezaupljiv do Juga in trdno odločen brati lastno suverenost in ustavnost.

BOGO SAMSA

Na dan prihajajo vsa protislovja južne protibirokratske revolucije

LJUBLJANA — V Črni gori so včeraj slovesno na svojstven način proslavili obletnico protibirokratske revolucije. Tudi tokrat se je zbral »narod« na miting, katerega je organiziral neki tajni odbor. Izkazalo pa se je, da je ta odbor v resnici v rokah predsednika črnogorske partije Momira Bulatovića in njegove prosrbske politike. To se je jasno pokazalo v slikah: tri Miloševićeve, dve Bulatovičevi in po ena Djukanovičeva in Radoničeva. Govorci so seveda poveljevali sedanje vodstvo, kritično so okrcali »zaviralce«, sprva napovedan seznam »proznanih« pa je izginil. Predsednika partije Momira Bulatovića na mitingu ni bilo, spremljal ga je po televiziji v svo-

jem kabinetu in šele na burne vzklike je prišel in imel krajši govor. Zanimiv je bil govor ravnatelja luke Bar, nekega neuradnega komisarja Miloševićeve politike, ki je dejal, da sta Gorbačov in Milošević vzbukala Evropo in da so se tudi romunski dogodki pričeli s protibirokratsko črnogorsko revolucijo.

Za zaprtimi vrati v dvorani centralnega komiteja pa je pozno v noč potekala okrogla miza, ki je imela drugačen, veliko bolj polemičen in kritičen značaj. V uvodnem poročilu je Ljubiša Stanković sicer dejal, da so v Črni gori rušili staro vodstvo na enak način kot v Vzhodni Evropi, nato pa je potrdil »pogumen«

program Markovičeve vlade, predvsem pa se je zavzel za večpartijski sistem, ki ga še »ni edino v Jugoslaviji in Albaniji«. Na tej okrogli mizi so bili navzoči in so spregovorili tudi predstavniki črnogorske alternative, novo vodstvo pa se je moralo večkrat nervozno braniti.

V Srbiji je na dnevnem redu polemika z novo fašistično stranko srajno nacionalistično razpoloženega Vuka Draškovića, s »Srbsko narodno obnovo«. Srbska partija je omahovala in čakala tri dni, v torek pa jo je na seji predsedstva predsednik Trifunović izredno ostro in brutalno obsodil, češ da je fašistična in da v srbskem življenju ni prostora za fašistično ideologijo.

Vuk Drašković je ustanovil novo stranko v soboto v Stari Pazovi. Takrat so začrtali tudi njen program, ki govori o samostojni srbski državi, konfederaciji in torej možnem združenju s Slovenci in Hrvati. Toda Srbija mora obsegati poleg stare Srbije, obeh pokrajin in Črne gore še celotno Bosno in Hercegovino, dele Hrvaške, Dalmacije in seveda vso Makedonijo, ker zanikajo obstoj makedonskega naroda.

Srbska partija je stranko obsodila, toda te zahteve je bilo v taki ali drugačni obliki slišati v vseh Miloševićevih govorih, ko je na primer na Gazimestanu dejal, da je Srbija vojevala samo osvobodilne vojne in da je torej v balkanskih vojnah osvobodila »Južno Srbijo«, kot so takrat imenovali Makedonijo. Razumljivo je zato, da je Nova Makedonija v imenu makedonskih komunistov že zahtevala, da srbska partija ne samo obsodi takšno nacionalistično strankarsko organiziranost, temveč predvsem javno prizna obstoj makedonskega naroda. Bogdan Trifunović je bil sicer v obsodbi načelno jase, celo surovo brutalen, toda hkrati tudi neprecizen. Vse nacionalizme je enostavno postavil na enako raven in na primer obsodil Vuka Draškovića, ki ga je primerjal s Slovincem Dimitrijem Ruplom. (B. S.)

V Romuniji bodo volitve verjetno šele septembra

BUKAREŠTA — Fronta narodne rešitve bo zelo verjetno sprejela predlog manjših političnih organizacij, da bi upravne volitve prenesli na september. Napoved, da bodo Romuni demokratično in svobodno volili državno vodstvo že aprila, se manjšim strankam zdi preveč prenapetost, kajti nemožeče je v tako kratkem času prirediti dosledno in ustrezno volilno kampanjo. Iste stranke pa so zahtevale tudi, da bi upravne volitve nadzorovala posebna mednarodna komisija, saj obstaja bojazen pred poverbami rezultatov. Če Fronta narodne rešitve ne bo sprejela te zahteve, bodo majhne stranke bojkotirale volitve.

Eden od vidnejših predstavnikov Fronte, Silviu Brucan, je včeraj navedel nekaj verodostojnejših podatkov o žrtvah Ceausescove represije. V dneh ljudskega upora je umrlo najmanj 10 tisoč ljudi, podatek o 64 tisoč mrtvih pa se nanaša na vseh 25 let diktature. Iz Romunije pa prihajajo nepotrjene vesti, da je vlada odredila embargo za vse

prehrambne izdelke. Prekinitev izvoza bo menda trajala do konca februarja, ukrep pa naj bi vsaj za silo omili že kar dramatično pomanjkanje najosnovnejših živil v vsej državi.

Po nedavnem obisku sovjetskega zunanjega ministra Ševardnadzeja je sinoči dopotoval v Romunijo francoski zunanji minister Roland Dumas. Gre za prvi uradni obisk nekega zahodnega državnega predstavnika po padcu diktature. Medtem pa je pariška vlada že napovedala, da bo povečala prehrabno pomoč Romuniji za več kot milijardo lir. Dumas se bo v Bukarešti srečal s predsednikom vlade Romanom, z ministrom za kmetijstvo in s predsednikom Fronte za državno rešitev Ionom Iliescom, v Sofiji pa ga bo sprejel zunanji minister. Večji del srečanj s francoskim gostom bo posvečen sedanjim perečim potrebam države.

Na sliki (telefoto AP): tank na središčni ulici v Bukarešti priča, da se položaj še ni povsem umiril

nadaljevanji s 1. strani

● Težak krvni davek

obcestno drevo, moskviča pa je nato še dvakrat zaneslo v bok avtobusa, nazadnje pa se je zagodil v zglob, ki povezuje oba dela avtobusa. V zadnji del avtobusa je nato tresčila z osebnim avtom 33-letna Silva Ličan iz Lucije, ki je pripeljala iz piranske smeri. Med trčenjem je Subašičevega sopotnika, njegovega 27-letnega brata Ferida, vrglo iz avtomobila na cesto, kjer je pod zglobnim delom avtobusa obležal mrtev. V nesreči sta se hudo ranila dva od 25 potnikov v avtobusu, 36-letni Bruno Božič iz Lucije in 77-letna Ana Veljača iz Lucije, ki je nekaj po 13. uri umrla v izolski bolnišnici. Huje pa se je ranila še osem potnikov. Laže sta se ranila tudi voznik Subašič in voznica Ličan. Zaradi nesreče so prometniki promet z magistralne ceste preusmerili na obvoznico Strunjan-Dobrava, zmečkano ploščevino pa jim je s ceste uspelo pospraviti šele po 11. uri.

V prometni nesreči je danes življenje izgubil tudi 85-letni Evgen Ferluga, ki je na semedelski vpadnici v Kop-

ru nameraval prečkati cesto, z osebnim avtom pa ga je zbil 64-letni Orlando Glavina, ki je pripeljal iz semedelske smeri.

● Ljubljansko Delo

so ob razložili zlasti z ekonomskega vidika, pa z vidika kmetijstva in zunanje trgovine, predvsem pa so bile v ospredju pravna, mednarodno-pravna in politična vprašanja.

Velika večina ljudi se je strinjala z odcepitvijo, izredno kritično gledajo in ocenjujejo federativno ureditev, vendar se je končni predlog glasil, da bi šli v smeri konfederacije, kar si zastavlja za prvi korak v volilnem programu tudi Demos. Okrogla miza se je tako spremenila v zanimivo volilno zborovanje, nekaj slovenski miting v malem, v nasprotju s srbskimi v visoko kulturne, miren in vljuden. Vendar je bil to izraz nacionalnih čustev, ki v nekaterih pojavnih oblikah že meje na nacionalizem, čeprav ni prišlo do vidnih izbruhov sovraštva.

koroška - koroška - koroška - koroška - koroška

Kako bo sedaj s poučevanjem slovenščine v Celovcu?

CELOVEC — Na prvi letošnji seji koroške deželne vlade je bilo dejansko osrednje vprašanje, kako ravnati zdaj, ko je avstrijsko ustavno sodišče razsodilo v prid pouka v slovenščini tudi v glavnem mestu Celovcu in zunaj območja avtohtone slovenske poselitve na Koroškem.

Deželni glavar dr. Jörg Haider je po seji večkrat omenil dvojezično ali slovenski osnovnošolski pouk, s čimer je dal vedeti, da bi vlada oziroma tri v njej zastopane stranke utegnile ravnati v smeri krojenja skupne dvojezične šole. Ker je znano, kot je dejal, da polovico k dvojezičnemu pouku prijavljenih otrok sploh ne zna slovensko, z razsodbo pa je pravica do pouka v slovenščini dana le avstrijskim državljanom slovenske narodnosti, bi bili potrebni preskusi znanja slovenščine. S tem, je nadaljeval, bi opustili dosedanje »liberalno prakso«, ko so k dvojezičnemu pouku sprejemali otroke »nediferencirano«.

Razen tega bi utegnili spodbijati območje dvojezičnega ozemlja in dvojezičnega šolstva, ker od 85 ljudskih šol z možnim dvojezičnim poukom otroci prijavljeni le na 62 šolah.

Skratka, za Haiderja je razsodba ustavnega sodišča »zanimiva politična deklaracija« o tem, kaj bi bilo treba v Avstriji zastran narodnih manjšin še postoriti, »dejansko pa to pomeni nazadovanje« za koroške Slovence.

Sicer pa da je omenjena razsodba samo sad prepirov med obema osrednjima organizacijama koroških Slovencev. Ker imajo »krščanski Slovenci« (Narodni svet) v Celovcu privatno dvojezično šolo, je Zveza slovenskih organizacij po tej poti dobila možnost doseči, da privatna šola posebej ne bi imela dovolj šolarjev. To da je pravo ozadje spora, meni Haider.

V celum pa naj bi - skupaj s slovenskimi predstavniki - našli »brezkonfliktno« rešitev glede šolstva, ki bi bila v smislu evropske manjšinske zakonodaje in tako spodbuda za Dunaj, da bi tudi drugod v Avstriji kaj storili, saj »Štajerci niso nič storili« za ondotne Slovence. Gradiščanci so »gluhi« za potrebe Hrvatov, Dunajčani pa za potrebe Čehov in Madžarov. Dežela Koroška naj bi bila torej vzor za druge.

Voditelja drugih dveh strank, socialistične in ljudske, dr. Ambrozy in dr. Zernatto sta bolj zadržana. Ambrozy obžaluje, ker niso še pred tožbo na ustavnem sodišču sprejeli njegov predlog o dvojezičnem pouku na celovski akademiji, s čimer bi odpadli sedanji zapleti. Zernatto je sklical strankin manjšinski odbor in ogreva se za tristranski pakt - po zgledu prejšnjih paktov, ko je šlo za koroške Slovence.

Sklep ustavnega sodišča pozdravlja obe osrednji organizaciji, z otenki v poudarkih, kot je bilo pričakovati. Skupnost staršev za dvojezično ljudsko šolo v Celovcu, pobudnica za tako ustanovo v koroškem glavnem mestu, v izjavi opozarja na naraščajoče število slovensko, dvojezično in nemško govorečih družin, ki so za javno dvojezično šolo v Celovcu, ki bo pomemben korak k multikulturalni vzgoji in šolstvu na Koroškem.

JOŽE ŠIRCELJ

Ali se svobodnjaki lahko predstavljajo kot liberalci?

CELOVEC — Na zahodnem delu Koroške, ob meji z Jugoslavijo leži Labotska dolina, Lavantial. In v hribih, 700 metrov visoko imajo občino Bad St. Leonhard. V njej živi in dela 38-letni Peter Müller, slovec ne le v občini, ne le v dolini, marveč daleč naokoli doma in po svetu kot izdelovalec diatoničnih harmonik. Velja za vodilnega v tej branži. Lani je dosegel rekord: tisoč diatoničnih harmonik. In rekord v izvozu - sedem desetih teh harmonik na gumbe je šlo v svet.

Müller, je zapisal v vodilni avstrijski gospodarski reviji »Trend« Florian Sablatschan, govori stvarno, kot angažiran podjetnik, kako bi se dalo rešiti gospodarsko pešajočo Labotsko dolino. Müller pa je tudi politik. Pred leti je bil še v socialistični stranki, zdaj je pri »modrih«, v Haiderjevi svobodnjaški stranki občinski vodja, kot sam pravi, kandidat za župana. »Toda nenadoma Müller odloži modri šal,« beremo v Trendu, »in stoji pred nami v rjavem koroškem gvanu: Simonu Wiesenthalu sem rekel: »Spet zidamo peči, a ne za vas, gospod Wiesenthal - za vas je v Jörgovi pipi dovolj prostora!«

Razlaga domala ni potrebna. Wiesenthal - lovec na nacistične zločince, Žid iz nacističnih koncentracijskih taborišč. Peči so kajpada kremotoriji v teh taboriščih.

Jörg je Haider, ki kadi ali je rad kadil pipo.

Ko so se o zadevi razpisali drugi, je Müller v radijskem pogovoru zaničal, da bi kaj takega rekel. Florian Sablatschan je izjavil, da je to res izjvil. In da ima pričo, redakcijskega fotoreporterja. Müller je najprej v radiu rekel, da ne bo tožil, take reči stanejo veliko denarja, še isti popoldan pa je prek tiskovne službe koroške FPOE sporočil, da je svojemu advokatu naročil, naj stori potrebne korake.

Sekretar koroških socialistov Grossmann meni: »Verjetno ima koroška FPOE občinskega vodjo, ki ne le daje skrajnih pomislekov vredne izjave, marveč tudi nima pravega odnosa do resnice.« Sledi poziv tožilstvu, naj raziše sum, da je šlo za hujskanje v nacističnem smislu. Centralni sekretar avstrijskih socialistov Marizzi poudarja: »FPOE se s takimi funkcijami ne more predstavljati kot liberalna stranka. Ta primer je nov preskusni kamen za liberalnost Haiderjeve FPOE, ki bi bil v tem, da v svojih vrstah ne bi dopuščala fashiistične miselnosti.« In predsednik koroške ljudske strane Zernatto, sicer Haiderjev deželni koalicijski partner, meni, da zadeva spriči primitivnosti in ljudomrznosti sploh ne potrebuje komentarja.

J. Š.

Slovensko versko izročilo v Nadiških dolinah

ČEDAD — V Čedadu so že pred leti ob sv. treh kraljih obnovili starodavni običaj slovenske maše z mečem, s katero se spominjo vstopa patriarha Marquarda Randercka v mesto leta 1366. Ob tej priložnosti prirejajo po mestu sprevod v srednjeveških nošah.

Čedadjska turistična ustanova je tudi ob letošnji slovesnosti izdala lično brošuro, s katero želi prikazati Čedad kot skupnost, ki je sicer vezana na tradicijo, na tej svoji kulturi pa gradi dinamizem in usmerjenost v prihodnost. Pomembna novost letošnje brošure je prispevek msgr. Angela Cracine o slovenski verski tradiciji v Nadiških dolinah. Msgr. Cracina se zaustavlja

predvsem pri božični devetdnevni, ki jo uprizarjajo verniki brez prisotnosti duhovnika.

Člankar v tem okviru navaja eno od tradicionalnih pesmi, ki je bila prvič zapisana v Trubarjevem katekizmu, nato pa objavljena tudi v zbirki »Ene duhovne pjesme« A. Koblerja in nato v slovarju Gregoria Alasie de Sommaripe. Pesem je objavljena v izvirnem besedilu s priloženim italijanskim prevodom.

Msgr. Cracina je nadalje prispeval tudi članek o starih slovenskih ljudskih molitvah v sveščici na Sveti gori.

Brošura je sicer majhen, toda zanimiv znak odpiranja slovenske stvarnosti, ki je bila v preteklosti tolikokrat ignorirana.

V Reziji in v Tipani izšla pomembna koledarja

ČEDAD — Koledar je lahko samo brezosebni pripomoček, ki »računovodsko« beleži sosledico dni, tednov in mesecev, je pa lahko tudi privlačna publikacija, ki objavlja marsikaj koristnega. Na to pot so šli tako v Reziji kot v Tipani, kjer sta občinski upravi omogočili objavo dveh zanimivih koledarjev in jih darovali občanom.

Rozajanski kolindren je delo rezijanske pesnice Silvine Paletti, ki v rezijanskem jeziku objavlja vrsto zanimivosti iz ljudske modrosti in rezijanske kulture. V koledarju je Rezija nesporni protagonist v podoživljanju pesnice Silvine Paletti.

Prav tako pomemben je tudi koledar, ki ga je založila občinska uprava v Tipani in ki ga je uredil pesnik Adriano Noacco. Koledarski del publikacije je dvojezičen, poleg tega pa je objavljenih veliko zanimivosti o delu na polju, o kmečkem orodju, o otroških igrah in domači hrani.

Koledar dokazuje, da je tipanska uprava, ki jo vodi mlad demokristijan Armando Noacco, ob stimulaciji opozicije vendarle začela nekaj delati za ohranitev slovenske kulturne dediščine in predvsem krajevnega narečja. Lani je uprava priredila o tem vprašanju posvet, nekaj je začela delati na šolskem področju, ob koncu leta pa izdala ličen koledar.

Počasnejše urejanje Fiese

PIRAN — Čeprav so odgovorni obljubljali, da bo že letos mogoče dograditi infrastrukturo v Fiesi in jo tako večji del urediti, pa je zdaj že mogoče reči, da se to ne bo zgodilo tako hitro. Delno zato, ker gre za res zelo obsežna dela, delno zato, ker zmanjkuje denarja, delno pa tudi zaradi pomislekov, ki so jih vse glasbe začeli izražati Zeleni. Izvajalci del v Fiesi (SCT Ljubljana) bi radi zdaj še pred poletjem tu zgradili prvi del turističnih bungalovov v 240 ležiščih.

Namera je povsem logična. Piranska občina, natančneje občinski izvršni

svet je doživel veliko kritik (celo dve-bodeči než) na račun neurejene Fiese. Obalni sanitarni inšpektor je zagrozil, da bo moral zapreti vse turistične objekte v Fiesi, če je ne bodo začeli primerno urejati. Končno se je občinski izvršni svet dogovoril s SCT, da ta uredi velik del infrastrukture, v zame-nu pa naj bi smel zgraditi več objektov za turistične namene in jih primer-no unovčiti (z vloženim denarjem za infrastrukturo vred). Po neuradnih ocenah je bilo v infrastrukturo doslej vloženih kakih deset milijonov nemških mark. S tem denarjem so uredili kanalizacijo, poskrbeli za vodovodno oskrbo, elektriko in delno prenovili cesto do Fiese. Že minule jesenske mesece bi morali nadaljevati z dograjevanjem ceste, urejevanjem kopališča, obe jezerci, parkirišča in kamping, vendar se to ni zgodilo. Stvar se je večkrat zapletla.

Najprej so se začeli oglašati Zeleni, ki takemu obsežnemu posegu v naravo nasprotujejo. Očitajo tudi, da je celotna pozidava Fiese bila zasnovana kot naselje počitniških domov za podjetja, zdaj pa se vse bolj zdi, da bo to zidava za trg. Tak način gradnje pa mnoge skrbi, saj so tržni interesi bolj v ospredju kot varovanje okolja.

Drugi se je zapletlo pri dejstvu, da večina obstoječih počitniških domov sploh še ni plačala prispevkov za urejanje infrastrukture v Fiesi. To je seveda bistveno upočasnilo dela, hkrati pa seveda vseh tistih, ki niso plačali prispevka, še niso priključili na novo kanalizacijo (in s tem na čistilno napravo. To pomeni, da kljub novozgra-

jeni kanalizaciji veliko tukajšnjih počitniških domov še naprej onesnažuje morje in okolje, zaradi česar bo inšpektor še pred poletjem moral ponovno posredovati. Tudi upravljalci kampa še niso začeli urejati le-tega, ker so se v minulih mesecih reorganizirali in zdaj iščejo nove možnosti za pridobitev potrebnega naložbenega kapitala.

Ob vsem tem tudi glavnemu izvajalcu - SCT ne ostaja preveč denarja. Zato želi zdaj zgraditi vsaj prvih 240 od v celoti predvidenih 1950 novih turističnih ležišč. S prodajo le-teh naj bi dobili plačano vsaj del doslej vloženih sredstev, to bi jim omogočilo nadaljevanje preostalih del.

Lokacijska dokumentacija za predel B2 (to je srednji predel nad kampom) je že pripravljena, nam je razložil Borut Valenčič, direktor piranskega Zavoda za urbanizem. »Če bi šlo vse po sreči, bi morali februarja že pridobiti gradbeno dovoljenje in prvi novi bungalovi bi bili v Fiesi nared že letošnje poletje.« (Menda je tudi že jasno, kdo naj bi odkupil te počitniške zmogljivosti). Seveda naj bi za preostalo urejanje Fiese namenili vsaj še 10 milijonov mark (v dinarjih). To pa pomeni, da bo tudi cena kvadratnega metra počitniških bungalovov kar primerno zasojena. »Celotno urejanje Fiese in gradnja bungalovov ne bo mogla potekati tako hitro, kot smo sprva pričakovali, saj gre vendar za velik poseg. In če so bernardinsko turistično naselje gradili več let, je razumljivo, da bodo tudi za tega, ki je po obsegu verjetno še večji, potrebovali dalj časa...«, je ocenil Borut Valenčič.

B. Š.

Delovanje koprške ZKO je bilo v minulem letu zelo živahno

KOPER — Meril, s katerimi je moč ocenjevati uspešnost delovanja Zveze kulturnih organizacij v koprski občini, je nedvomno veliko. Če ne zaradi drugega, že zaradi tega, ker je letos v delovanje te organizacije vključenih že več kot 5000 članov, kar je nad 15 odstotkov prebivalcev občine, krepko več kot je primorsko in republiško povprečje.

V koprski ZKO, ki se je pred leti znašla v krizi, gre »preporod« pripisati predvsem novemu vodstvu in dinamičnejšim delavkam v strokovnih službah ter tudi novim pristopom pri animiranju posameznikov in skupin za udeleževanje v kulturi. Število članov ZKO se je z lanskim 4200 povečalo na 5000, po šolah deluje 12 osnovnošolskih, 5 srednješolskih, v krajevnih skupnostih kar 8 oziroma 11 kulturnometniških društev, h katerim se pridružuje še 6 samostojnih KUD. Število veselih delav-nih in veselih uric se je (gre za skupine) povečalo z lanskim 6 na 8 v tem letu, dodatno je bilo nujno okrepiti folklorno dejavnost, število tistih, ki hočejo sodelovati v plesu pa je tudi iz leta v leto večje. Na področju glasbe se nadaljuje bogata pevska tradicija primorske (številni pevski zbori, tri posebne godbeniške skupine, dva vokalno-instrumentalna sestava), bogato delo gledaliških in lutkov-nih skupin pa ponazarjajo podatki, da je v minulem letu delovalo 20 gledaliških skupin, 10 lutkov-nih skupin ter 6 recitacijskih skupin. Za vse so v okviru ZKO organizirali tudi več strokovnih seminarjev in srečanj. Ob tako razgibanem delovanju seveda ne gre prezreti dejstva, da je mlade (in stare) vodilo 36 prizadevnih mentorjev. Kot so se člani konference ZKO odločili konec minulega leta, bodo z dokaj bogato, pestro ponudbo in aktivnostmi nadaljevali tudi v tem letu. Za predsednika ZKO pa so izvolili Danijela Božiča, podpredsednik pa je postal dosedanji predsednik Friderik Štromar.

D. Gr.

Stečajni postopek v Tomosu je bil pravilen

KOPER — Če septembra lani ne bi začeli stečajnega postopka za Tomos, bi danes bila vrata tovarne zagotovo zaprta, vsi bi bili brez dela, storjena bi bila nepopravljiva škoda. Poudarjam, da sam stečaj ni rešitev za Tomos. Je pa ukrep, s katerim bomo na najprimernejši način poplačali upnike, hkrati pa opredelili smeri razvoja. Predvidevamo, da se bo to zgodilo do konca marca meseca,« je pred dnevi povedal Aldo Gabrijel, stečajni upravitelj v Tomosu.

Ob uvedbi stečajnega postopka za Tomos je bila med najbolj poudarjenimi pripombami ta, da bodo upniki zaradi podivjane inflacije največ izgubili, saj prijavljene terjatve (v začetku decembra 161 terjatev v višini 89 milijonov (konvertibilnih) din ob zaključku stečajnega postopka ne bodo nič vredne, ker se terjatve po začetku stečajnega postopka ne revalorizirajo. Taka je pač veljavna zakonodaja in v koprskem občinskem svetu ZSS so že sprožili pobudo za spremembo zakonodaje in tako oni kot v republiških sindikatih, zdaj proučujejo osnutek novega zakona o stečaju, ki naj bi tudi na to področje prinesel spremembe. V sindikatih, denimo, poudarjajo, da bi morali ob odboru upnikov ustanoviti tudi odbor delavcev, ki bo ščitil interese slednjih, saj le-ti ob začetku stečajnega postopka ostanejo brez dela, premalo pa je opredeljeno tudi to, kako se lahko uporablja stečajna masa tudi za zaščito interesov delavcev. O tem bodo bržčas potekale še številne razprave. Ni na-

merč malo zagovornikov teze, da so na nek način tudi delavci podjetja v stečaju upniki podjetja.

In kako naj bi Tomos v stečaju prebrodil do 1. aprila, ko kanijo stečajni postopek zaključiti? Aldo Gabrijel pravi, da bo zelo težko, saj je ob vseh težavah, v katere je zabredel Tomos, zanje nerodno tudi to, da je prav zdaj t.i. mrtva sezona za njihovo prodajo, kar lahko povzroči likvidnostne težave; te zdaj premagujejo s pomočjo Imota in banke (dveh največjih upnikov), dobrodošla »injekcija« pa nedvomno pomeni tudi sklep občinske skupščine v Kopru o najetju posojila za odkup dela stanovanjskega fonda Tomosa. Z odpravo odvečnih zalog, zmanjševanjem števila zaposlenih (trenutno v Tomosu dela 420 delavcev manj kot ob uvedbi stečaja) in domala enakim obsegom proizvodnje, ki se je po oktobru, kljub začetnemu nezaupanju poslovnih partnerjev, vendarle nekako stabilizirala, in drugimi ukrepi naj bi Tomos »zvozil« do aprila. Takrat naj bi se oblikovala stečajna masa za upnike (mimogrede: banka je že predložila revaloriziran zahtevek, ki je sprva znašal 51 milijonov din in je v decembru že presegel 120 milijonov din), Tomosov naslednik pa naj bi zaživel na novo. Če v stečajni masi ne bo dovolj denarja za poplačilo dolgov, se bodo upniki lahko »usedli« na premoženje, ki ga je moč prodajati tudi po delih, kar pomeni, da bodo najpomembnejši upniki lahko postali celo solastniki novega podjetja.

Kakšno bo to podjetje iz »ostankov« Tomosa je preuranjeno reči. Aldo Gabrijel je namreč povedal, da bo do 20. januarja stečajnemu senatu temeljnega sodišča v Kopru predložil smeri stečajnega postopka do konca meseca marca, ko bodo narejene tudi vse potrebne analize o možnostih nadaljnjega delovanja tovarne. Dve mednarodni instituciji s sedežem v Italiji pripravljata celovite analize tehnologije, tržnih možnosti, nagrajevanja. Sprejeli sta tudi obvezo, da predlog razvoja tudi izpeljata, torej se po analizi ne »umakneta«.

Kot ugotavljajo poznavalci razmer v Tomosu, bo za to tovarno obveljala kruta resnica, da sedanjega obsega programov ne bo moč obdržati. »Delati bo moč samo tisto, kar bo trg lahko plačal, več bo treba izvažati, imeti sodobno tehnologijo. Povsem jasno je, da bo največ sprememb na programu dvokoles in izvenkrmnih motorjev. Ne moremo več dovoliti, da bodo dobri programi reševali slabe,« pravi Aldo Gabrijel, ki hkrati dodaja, da se bo zmanjšal obseg dela nedvomno odrazil tudi na številu zaposlenih. Zdj jih v Tomosu v stečaju dela še okrog 2140 (420 manj kot ob začetku stečajnega postopka), koliko naj bi jih bilo od aprila naprej pa bodo pokazale analize. O konkretnih številkah, po čemer seveda najintenzivneje sprašujejo v sindikatih, stečajni upravitelj ne more govoriti.

DUŠAN GRČA

Leta '89 je sklad odobril 252 milijard lir posojil Pozitiven obračun delovanja FRIE v zadnjem petletju in zlasti lani

Obračun lanskoletnega delovanja je za Krožni sklad za gospodarske pobude FRIE izredno pozitiven. V letu 1989 je namreč nad 252 milijard lir. Poročilo o aktivnosti FRIE v lanskem letu kot tudi zaokroženo oceno o petletju 1985/89 je na včerajšnji tiskovni konferenci v hotelu Savoia Excelsior podal predsednik sklada Ennio Antonini ob prisotnosti deželnih odbornikov za finance Rinaldi in za industrijo Sara in predstavnikov denarnih zavodov, ki sodelujejo s FRIE.

Najprej je predsednik Antonini podrobneje predstavil rezultate delovanja, ki so bili še zlasti pozitivni v zadnjih dveh letih. Po nekajletni krizi na industrijskem področju je ta sektor v zadnjem obdobju dobil novega zaleta, pri čemer ima precej zaslug prav FRIE, ki je z dodeljevanjem ugodnih posojil predvsem spodbudil veliko novih industrijskih dejavnosti. Seveda je FRIE prispeval tudi k ugotovitvi, da obstoječih obratov in dodelil veliko sredstev podjetjem v težavah kot je npr. tržaška rafinerija Aquila. Temu obratu so lani dodelili 45 od skupnih 94,4 milijarde lir, kolikor je znašal skupni znesek odobrenih posojil v lanskem letu za tržaško pokrajino.

Ob analizi statističnih podatkov pa je Antonini naglasil, da je prišlo za-

dnje čase v porazdeljevanju posojil med posameznimi pokrajinami do precejšnjega ravnesja, kot je bolj uravnoteženo črpanje sredstev za sklad. Državnim fondom so se namreč zadnja leta v vse višjih zneskih pridružila deželna sredstva.

Na značilnosti tržnega gospodarstva bi se morala navaditi tudi deželna podjetja, je med drugim dejal Antonini, in ne samo opominjati vzhodnoevropske države. Pri tem je mislil na poslovanje Evropske investicijske banke, ki nudi posojila po nekakšni vmesni stopnji med navadnimi in nižjimi obrestnimi merami, ki so značilne za FRIE.

Sicer pa je vstop v integrirano evropsko tržišče na eni strani, na drugi pa prodor na vzhodnoevropska tržišča izziv naslednjih let, ki zahteva ustrezno predpripravo vseh. Glede tega je Antonini opomnil še na pomen koordiniranega nastopa vseh in pri tem omenil, da je vsekakor v deželnem okviru že prišlo do večjega sodelovanja in dogovarjanja med posameznimi ustanovami in deželnimi odborništv.

Antonini se je za uspešno sodelovanje zahvalil tudi štirim denarnim zavodom, s katerimi FRIE posluje, in sicer s Hranilnicami za Trst, Gorico, Videm in Pordenon in z banko Mediocredito. Posebej je omenil še delovanje FRIE glede tako imenovanega paketa

za Trst in Gorico, na čigar naslov je sklad lani skupno namenil 22,5 milijarde lir.

Po mnenju predsednika FRIE bo v naslednjih dveh letih sklad ohranil sedanjí obseg delovanja, saj je že prejel prošnje za skupnih 400 milijard posojil, nakar bi se moral razvoj industrijskega področja v deželi nekoliko ustaliti.

Po Antoniniju, ki se je deželni upravi zahvalil za tvornejšo sodelovanje zadnjih let, sta govorila deželna odbornika Rinaldi in Saro. Oba sta naglasila pomen vloge sklada in njegovega izredno pozitivnega obračuna. Odbornik za finance Dario Rinaldi je posebej poudaril, da je deželna uprava, kljub klestenju državnih sredstev deželam, tudi za naslednje triletje namenila skladu precej sredstev, skupno 58 milijard lir, ker se zaveda nenadomestljive vloge tega posebnega sklada.

Deželni odbornik za industrijo Ferruccio Saro pa je posebej govoril o uskladitvi posegov v okviru dežele v odnosu do težen in načinov, ki označujejo politiko kreditiranja po ugodnih pogojih v EGS oziroma v posameznih članicah. Nujno je namreč, je dejal Saro, da se deželna podjetja pripravijo na večjo kompetitivnost, ki jo prinašata poenotenje evropskega tržišča in vzpostavitev tesnejših vezi z evropskim Vzhodom.

V Slovenskem klubu o Šiškovičevi knjigi »Zakaj tako zanemarjamo znanstveno raziskovanje?«

V Slovenskem klubu so v torek zvečer predstavili knjigo pokojnega Karla Šiškovičeva »Znanstveno razmerje do vprašanja narodnosti«, ki je na pobudo Slovenskega raziskovalnega inštituta izšla pri ZTT. Dejansko ni šlo za predstavitev v tradicionalnem smislu, ampak za razpravo o Šiškovičevem liku in o problemih, s katerimi se je ustanovitelj SLORI-ja ukvarjal v zadnjih letih svojega življenja. Zaslugo, da se je o tej knjigi končno javno spregovorilo tudi v našem zamejskem prostoru nosi v prvi osebi Slovenski klub, publikacija, ki ima precejšnjo strokovno vrednost, pa si vsekakor zasluži več pozornosti v času, v katerem je strokovno in znanstveno razmišljanje pri nas precej zapostavljeno.

Urednik knjižnih izdaj ZTT Marko Kravos, ki je spregovoril po uvodni besedi predsednice kluba Barbare Gruden, je poudaril, da pomeni Šiškovičeva knjiga spodbudo h kvaliteti znanstvenega ustvarjanja. Šiškovič je bil osebnost, ki je spodbujala naš manjšinski prostor, zato imajo njegovi zbrani spisi dragoceno vrednost. O knjigi, ki je izšla sredi lanskega leta sta nato spregovorila urednika Pavel Stranj in Boris Gombač. Stranj, ki je bil na SLORI dolgo let eden najtesnejših Šiškovičevih sodelavcev, je dejal, da se v njegovih zbranih spisih prepletata zgodovinska in politična ocena manjšinske tematike. Avtor je imel za

sabo močno politično kulturo, ideologija mu je pomenila vodilo za razlago in razumevanje dogajanj, nikoli dogmo, čeprav se je njegov znanstveni pristop naslanjal na marksizem. Individualni lik Karla Šiškoviča je bil v tem prostoru mejnik, kot je bila v marsičem mejnik mednarodna konferenca o manjšinah, ki je bila leta 1974 v Trstu. Gombač je poudaril, da nam Šiškovičev opus jasno dokazuje, da je znanje prvovrstni pogoj za pisanje in za raziskovanje, »zato je treba iz našega prostora in mišljenja izgnati povprečnost in z večjo zavzetostjo prisluhniti drugače mislečim«. Po Kravosovem mnenju je Šiškovič »dosti prej podrl berlinski zid kot marsikdo drugi pri nas«.

V razpravi je bilo slišati več pripomb, da Slovenci v Italiji v zadnjem času prevečkrat neznanstveno obravnavamo manjšinsko problematiko kot dokazuje primer Maccanicovega zaščitnega predloga, »ki ga zavračamo, se pa ne trudimo dokazati, da je v nasprotju z italijansko ustavo in z mednarodnim manjšinskim pravom«. Nekateri so se tudi čudili, zakaj je predstavitev te knjige prišla »tako pozno in tako v tišini«, v upanju in v pričakovanju, da bodo Šiškovičevi zbrani spisi morda deležni znanstvenega simpozija ali kaj podobnega.

S. T.

Predlagal ga je sindikat stanovalcev in delavcev gradbenega sektorja SICET Deželni observatorij o stanovanjski politiki za uskladitev interesov stanovalcev in lastnikov

Kljub velikemu povpraševanju, zlasti po stanovanjih v najemu, je v tržaški pokrajini več kot 8.900 praznih stanovanj. Po podatkih zadnjega štetja prebivalstva in inštituta ISTAT je v naši pokrajini namreč skupno 124 tisoč 360 stanovanj, od teh pa je »obljubljenih« samo 115.453. Kljub stanovanjski tiski, v kateri živijo številni naši someščani, pa številni lastniki stanovanj, zlasti velike nepremičninske ali zavarovalne družbe, ne želijo dati v najem svojih stanovanj, ker jim sedanjí zakoni po eni strani ne omogočajo zadostnega zaslužka, po drugi strani pa, ker jim tako ravnanje omogoča »izsiljevanje« tržišča in spekulacijo.

Da je vsekakor tržišče s stanovanjem v najemu zelo veliko, priča drugi podatek, po katerem kar 53.796 tržaških družin - na 118.895: to je nekaj manj kot 50 odstotkov - stanuje v stanovanjih ali hišah v najemu. Skoraj polovica tržaških družin se torej stalno spopada s stanovanjskimi problemi (samo 14.800 družin, ki stanujejo v stanovanjih IACP, je tako rekoč »varnih« pred morebitnimi izgoni in drugimi neprijetnostmi). Prav visoko število najemnikov zaradi premočnosti stanovalcev omogoča tudi visoke najemnine.

Te zanimive podatke so objavili na včerajšnjem posvetu o stanovanjski politiki v deželi FJK, ki ga je na sedežu sindikata CISL priredil sindikat stanovalcev in delavcev gradbenega sektorja SICET in katerega so se udeležili deželni tajnik SICET Flavio Dambrosi, predstavnik SICET Diego

Na sliki ljudska stanovanja v Ul. Molino a vento

(Foto Križmančič)

Cuzmin, deželni tajnik CISL Lucio Gregoratti in deželni tajnik sindikata gradbenih podjetnikov Sergio Cellotto.

Na posvetu so seveda vzeli v pretres vse številne probleme stanovanjske politike, od pomanjkanja stanovanj, do zastarelosti javnih stanovanjskih kompleksov (zlasti zavoda IACP), nezadostnega spoštovanja okolja pri načrtovanju urbanističnih posegov in poskusov ministra za javna dela Pran-

dinija, da bi poveril krajevnim upravam večjo urbanistično avtonomijo in instrumente za hitrejšo postopanje. To je na prvi pogled pozitivno, a dejansko pomeni delati v interes velikih gradbenih podjetij in vzeti občanom možnost, da bi vlagali svoje pripombe. Uveljavlja pa se tudi prepričanje, da bi krajevne uprave lahko nadomestili hierarhično višji upravni organi. Prav tako pa je Dambrosi v svojem poročilu omenil tudi stisko tujih delavcev in

študentov oziroma študentov, ki prihajajo iz drugih mest in ki nimajo pravice do ljudskih stanovanj (zakona o »pravični stanarini« se dejansko niso lotili). Omenil je slabe življenjske razmere, ki jih nudijo številna stanovanja v najemu: celo ljudska stanovanja (58 odst. katerih so zgradili pred letom 1960) so v mnogih primerih nehygienična in v njih manjkajo celo sanitarije.

Ob tem so vsi diskutanti poudarili nezadostno koordinacijsko vlogo Dežele, ki bi - kot avtonomna dežela - morala imeti na tem področju veliko avtonomijo in koordinirati javne in zasebne gradbene posege. Njeno avtonomijo pa so po eni strani večkrat ovrli vsedržavni zakoni, po drugi strani pa si sama Dežela večkrat ni dovolj prizadevala, da bi obvarovala najsihibejše družbene sektorje. Da bi si Dežela končno pridobila novo dejansko koordinacijsko vlogo, predlagajo sindikati ustanovitev novega deželnega observatorija o stanovanjskih problemih, pri katerem naj bi sodelovali tako sindikati stanovalcev kot predstavniki gradbenikov. Observatorij naj bi preverjal število in kakovost razpoložljivih stanovanj, razsežnosti povpraševanja po sektorjih (gradnja po ugodnih pogojih, ki uživa podporo iz javnih sredstev in s posojili) in način, kako so doslej finansirali posamezne sektorje. Le na ta način naj bi bila Dežela po mnenju sindikatov sposobna uskladiti potrebe stanovalcev in interese lastnikov ter gradbenikov.

Jutri zapade rok za vpis v mature višjih srednjih šol

Jutri zapade rok za vpis za maturitetne izpite višjih srednjih šol. V vsej Italiji bo letošnje maturitetne izpite opravljalo približno 400 tisoč dijakov. Za izpite v poklicnih zavodih se dijaki lahko prijavijo do 20. februarja, za dijakke, ki ne obiskujejo več lekcij pa je rok vpisa 15. marec. V prvi polovici aprila bo ministrstvo za šolstvo objavilo seznam pismenih in ustnih predmetov.

Mature bodo tudi letos potekale po formuli, ki so jo uvedli leta 1969. Prva naloga bo italijanski, za slovenske šole slovenski, spis in bo skupna vsem šolam, razen razlik v naslovih. Druga naloga pa bo različna glede na usmeritev posameznih šol. Dijaki bodo na ustnih izpitih odgovarjali iz dveh predmetov, enega pa si bodo izbrali sami. Med pismenimi in ustnimi izpiti bo »premor«, v katerem bo komisija pregledala naloge.

Nova matura, ki ima danes že častitljivo starost, je pomenila ob uvedbi veliko spremembo. Osnovni cilj je takrat bil, da se preneha z golim podadkarstvom, hkrati pa so odpravili tudi »strašilo«, kar je stara matura prav gotovo bila. Po novem naj bi ocenjevali predvsem zrelost, ne pa golo podadkarsko znanje. Nova matura je resnično nehalo biti nekakšna »selekcija« ob zaključku višje srednje šole. O tem govorijo tudi številke, saj je na lanski maturi izdelalo v Italiji kar 94,5 odstotkov dijakov.

Enodnevni kongres jutri v Trstu O preprečevanju alkoholizma in prevzganjanju zasvojenih

Kot je znano, se dežela Furlanija-Juljska krajina lahko ponaša z nezavidljivim rekordom. Naša dežela je namreč prva v Italiji po številu alkoholikov, po razširjenosti bolezni, ki jih povzroča prekomerno uživanje alkoholnih pijač in po številu zdravstvenih nesreč, katerim botruje pijanost. Temu perečemu problemu je sekcija Triveneta Italijanskega združenja za alkoholologijo posvetila enodnevni kongres o preprečevanju in zdravljenju alkoholizma, ki ga prirejajo jutri v hotelu Excelsior (sodelujeta tudi psihiatrična klinika Univerze Trst in Tržaška krajevna zdravstvena enota).

Na kongresu, ki se bo začel ob 9. uri s pozdravi oblasti, bodo sodelovali nekateri najpomembnejši italijanski strokovnjaki tega področja, a tudi predstavniki sodstva in komisije družbene vprašanja Evropske skupnosti, saj alkoholizem ni samo zdravstveni problem, ampak tudi družbeni problem.

V dopoldanskem delu so na sporedu poročila prof. Premude iz Padove o zgodovini alkoholizma v medicini, profesorja gospodarskih ved iz Vidma Catarinussija, ki bo ugotavljal, kako družbene življenjske razmere vplivajo na uživanje alkohola in predsednika komisije za družbena vprašanja pri

parlamentu Evropske skupnosti Foschia, ki pa bo spregovoril o vplivu zakonodaje o alkoholizmu na vzgojo. Nato bo tržaški sodni zdravnik Altamura govoril o sodnih aspektih obolenj, ki jih povzroča alkoholizem, predstavnik zavarovalnice Generali Escher pa o zavarovalnih možnostih.

Popoldanski del bo posvečen zdravljenju in prevzganjanju alkoholikov ter preprečevanju alkoholizma. Predstavnik organizatorjev Modonutti bo govoril o raznih oblikah alkoholizma, profesor higijene teritorija v Bresci Monarca pa bo govoril o odnosu, ki ga mladi imajo do alkoholizma, vsedržavni koordinater tehničnega odbora za zdravstveno vzgojo Drabeni se bo osredotočil na vlogo dežel v zdravstveni vzgoji, ravnatelj Inštituta za psihiatrijo v L'Aquili Casacchia pa bo govoril o izobraževanju vzgojiteljev.

Kongres se bo zaključil z okroglo mizo o prevenciji, ki jo bo vodil častnik RAI Liuccio, udeležili pa se je bodo Foschi, tajnik komisije za družbena vprašanja pri poslanski zbornici Renzulli, deželni odbornik za zdravstvo Brancati, predsednik deželne komisije za zdravstvo in skrbstvo Lepre, šolski nadzornik Corbi in primarij za prvo pomoč v Burlu Garofolu Marchi.

Obisk pri moškemu zboru s Proseka in Kontovela Pred novimi koncerti in nastopi smo popestrili tudi naš program

»Nas ne bi prišla malo pogledat in poslušat, kako vadimo in se učimo,« mi je rekel Josip Čuk - Pepi, oziroma Kata, kot mu vsi pravijo, pevec, pa tudi predsednik moškega pevskega zbora Prosek-Kontovel.

Res sem se oglasila na Proseku, kjer so me pričakali, že navedeni predsednik, pevci Marino Albi, Mario Simič - solist v zboru, in Klavdij Černjava, ki je sicer tudi gospodar v zboru.

Dvakrat tedensko vadi zbor Prosek-Kontovel, ki šteje okrog 40 pevcev. »Včasih jih je štel tudi okrog 50, toda tudi sedaj je število zadovoljivo in glasovno je zbor kar v redu,« so mi povedali. Vaje potekajo v Soševi hiši, vodi pa jih mladi dirigent Miran Žitko, ki vodi tudi ženski pevski zbor Prosek-Kontovel. »Z zborovodjem smo vsi zelo zadovoljni. Mlad je, poln energij in veselja do dela v zboru. Radi ga imamo in smo mu hvaležni, da kar štirikrat tedensko opravlja tako dolgo pot od Postojne do nas, da nas uči petja.«

Zbor je v letošnji sezoni že nastopil na koncertu v dobrodelne namene v Sklad Mitja Čuk v Zgoniku skupno z lovskim zborom Doberdob in pa na prireditvi, prav tako v Zgoniku, v počastitev 20-letnice delovanja namiznotenškega združenja Kras. Že na začetku se-

zone je zbor gostoval v gradu v bližini Cerknice in sicer na zelo privlačni prireditvi »Polhova noč«, ki pritegne vsako leto veliko ljudi. Prav tako je v tej sezoni domači zbor gostil na Proseku tudi pevski zbor iz Bassana. V njem poje in nastopa tudi Suzi Grilanc, pevka, po rodu s Kontovela, ki se je pred leti omožila prav v Bassano.

»Naj povemo, da smo snemali tudi na Radiu Trst A. Naš dirigent nas je razporedil nekoliko drugače in sicer tako, da pojemo prvi in drugi tenorji v sredini, bariton in bas pa stoje na obeh straneh zbora. Menimo, da se kakovost petja na ta način izboljšuje, ker ostajajo višji glasovi bolj polni in ne izgubljajo na svoji moči.«

Sedaj potekajo vaje že za prihodnje nastope. Šest novih skladb so pevci že nastudirali, prav toliko jih morajo še nastudirati do letošnje revije pevskih zborov Primorska poje, za koncert, ki ga bodo imeli konec marca, ali v začetku aprila v Postojni, za samostojni koncert v cerkvi na Proseku v mesecu maju, povabili pa so jih tudi v Brežice, kjer bodo peli na tamkajšnjem gradu.

»Prvi naš nastop pa bo 28. januarja, ko bomo nastopili na svečanosti v spomin na domačina Vekoslava Špangerja, ki

ima sedaj svoj grob na kontovelskem pokopališču.«

Zanimalo me je tudi, če kaj sode—lujejo z domačim ženskim zborom.

»V lanski sezoni smo imeli skupni nastop v cerkvi. Upam, da bomo takšne nastope še ponovili. Naj še pohvalimo naše občinstvo, ki je vedno z nami in zvesto sledi našim nastopom. Ni še bilo nastopa, ali koncerta, ki ne bi bil dobro obiskan.«

Tisti večer, ko smo se pogovarjali na Proseku, so imeli pevci še krajšo vajo, nato pa so šli pet podoknico svojemu pevcu Karlu Vascotu, ki se bo v soboto poročil z domačinko Karmen. Čeprav je bilo tisti večer na Proseku kar hladno, so pevci s svojo podoknico ogreli ozračje, razveselili ženo in njegove domače pa tudi vse tiste domačine, ki so prisluhnili lepemu petju.

»Katero so pesmi, ki jih najraje pojeje in jih morate, na željo vašega občinstva tudi večkrat ponoviti,« sem hotela še vedeti. Niso oklevali z odgovorom.

»Te pesmi so: Ipavčeva Domovina, ruska pesem Taribari ter pesmi Dremleje mi se dremleje in Nocoj pa oh nocoj.«

Pevski zbor Prosek-Kontovel je torej v polnem delovnem zaletu, zato samo čakamo, kdaj ga bomo lahko zopet poslušali.

Neva Lukeš

Presenečenja na torkovi občinski seji Prve politične težave nove miljske uprave

Nova miljska občinska uprava, ki jo vodi socialistični župan Rossini in v kateri sedijo odborniki PSI, KD, PRI, PSDI in melonarske Liste za Milje, ne stopa na najboljši način v novo leto, prav nasprotno. Pokrajinski nadzorni odbor je med nedavnimi prazniki, kot smo že pisali, razveljavil izvolitev dveh odbornikov suplentov, ker je med volitvami prišlo do tehnične napake pri šteju glasov. Priziv na nadzorni odbor je formalno vložila Lista Frausin, nadzorniki so ugotovili napako in pozvali župana Rossinija, naj v skladu z zakonom ponovi glasovanje. To je občinska skupščina naredila na torkovi seji, na kateri pa ni manjkalo presenečenj.

Za odbornika suplenta sta bila po programu sicer izvoljena socialdemokrat Aldo Derin in listar Italico Stener, ki sta sprejela vsak po 16 glasov, čeprav je bilo v sejni dvorani 15 svetovalcev petstrankarske koalicije, ki lahko računa v tej občinski skupščini na pičlo politično večino 16 glasov. V torek pa je bil en demokristjan odsoten. Za izvolitev odbornikov suplentov je, kot je sam javno povedal, glasoval misovec Mari, ki je vsekakor rekel, da ne gre za politično podporo novemu občinskemu odboru, ampak samo za »osebno priznanje« Stenerju in Derinu. Pobuda edinega predstavnika neofašistične stranke ni bila pričakovana in je spravila v zadrego marsikaterega

svetovalca večinske koalicije, čeprav je šla mimo brez vsakršnega javnega komentarja.

Do večjega presenečenja pa je prišlo v nadaljevanju seje občinskega sveta, ki je s 16 glasovi proti 14 zavrnil sklep o ustanovitvi ter o sestavi občinske gradbene komisije, ki jo je predlagal občinski odbor. Proti temu sklepu so glasovali predstavniki Liste Frausin, neofašist in zeleni Benini, podprli pa so ga svetovalci večine, z izjemo enega prostostrelca, ki je v tajnem glasovanju očitno potegnil z opozicijo. Ni šlo sicer za pomembno glasovanje, dogodek pa priča, da v novi koaliciji že sedaj nekaj ni v redu.

To je precej jasno prišlo do izraza med nepričakovano dolgo politično razpravo pred ratifikacijo navidez ne pomembnih upravnih sklepov, ki jih je odbor sprejel na osnovi zakonskega pooblastila občinskega sveta. Svetovalec republikanske stranke Colombo je med razpravo demantiral nesoglasja v večinskih vrstah, demokristjani so bili nekoliko previdnejši pri oceni prvih korakov Rossinijeve uprave, socialist Ulcigrai pa je celo govoril o potrebi po takojšnjem političnem preverjanju med petstrankarskimi zavezniki. Precej ostre kritike so prišle iz vrst Liste Frausin in tudi s strani svetovalca Zelenelne alternativne liste Beninija, ki je kot kaže ubral pot opozicije.

S. T.

Sinoči v konferenčni dvorani družbe Generali Pavel Stranj o etnični strukturi prebivalcev našega mesta

Raziskovalec Slovenskega raziskovalnega inštituta Pavel Stranj je sinoči v konferenčni dvorani zavarovalnice Generali predaval o narodnostni strukturi tržaškega prebivalstva v luči preštevanj, ki je izzvalo med številnim občinstvom tudi zanimivo in aktualno razpravo. Slovenski raziskovalec je bil gost kulturnega društva »Maria Theresia«, ki prireja ciklus predavanj o narodnostnih vprašanjih v srednjeevropskem prostoru ter ob tem izdaja

tudi glasilo v italijanskem jeziku s prevodi člankov v nemščini in v slovenščini. Pobudo za sinočnje srečanje je dala nedavna Stranjeva publikacija »Potopljena skupnost, Slovenci od A do Z«, ki je pred kratkim izšla pri ZTT in ki doživlja lep uspeh med italijanskim občinstvom. Predavatelj je pred publiko, med katero so v glavnem bili ljudje italijanske narodnosti, nastopil z velikim strokovnim pristopom do

obravnavane tematike, brez nepotrebnih slepomišenj ali demagoških ocen, tako da si je lahko občinstvo ustvarilo objektivno sliko o etnični strukturi tržaškega prostora in tudi o tem, kaj pravzaprav pomeni preštevovanje prebivalstva.

Stranj je na podlagi uradnih podatkov v bistvu obnovil zgodovino štetja prebivalstva v naših krajih, od časov avstro-ogrske monarhije pa do preštevovanja leta 1981. Pogovor je nato nanesel na aktualnost, pri čemer je prišlo do izraza, da skušajo nekateri krojiti zaščito slovenske manjšine na podlagi številčnosti njenih pripadnikov, medtem ko številke ne smejo pogojevati pravic avtohtone in zgodovinsko priznane skupnosti. Beseda je tekla tudi o vprašanju rabe jezika, o političnih ciljih preštevovanja ter o kočljivem pojavu narodno mešanih zakonov, slišati pa je bilo tudi različne ocene položaja narodnih skupin na Južnem Tirolskem, kjer pa je situacija v marsičem različna od naše in jo je torej težko primerjati.

Priča smo bili res zanimivemu in strpnemu srečanju, istočasno jasnemu dokazu, kako se lahko Slovenci, seveda s strokovnimi argumenti in znanstvenimi utemeljitvami, uspešno predstavimo v italijanskem prostoru, ki nam je lahko naklonjen, a ne pozna — ali pa pozna premalo — našo zgodovino in naše probleme. (st)

Na sliki (foto Križmančič): posnetek s sinočnjega srečanja.

V duhu miru in sodelovanja med narodi

Prefekt in tuji konzuli v Trstu so si izmenjali novoletna voščila

»V duhu poziva k miru, ki skoraj 2 tisoč let prihaja vsako leto iz Betlehema, in v duhu čedalje večjih možnosti za grajenje neke Evrope, ki naj bo odprta ustvarjalnemu sodelovanju na vsakem področju v znaku svobode in sloge, so si tudi letos tržaški konzuli in tržaški prefekt Eustachio De Felice izmenjali voščila ob začetku novega leta.« S temi besedami je tiskovni urad prefekture obnovil včerajšnje tradicionalno srečanje za izmenjavo

voščil, ki je potekalo letos — ob komaj preteklih dogodkih v Vzhodni Evropi — v posebno prazničnem vzdušju.

V vlogi »staroste« tržaških konzulov je srečanje odprl jugoslovanski generalni konzul Livij Jakomin, ki je od vseh konzulov preživel največ let v Trstu in je torej govoril tudi v imenu svojih kolegov iz drugih držav. Jakomin je na kratko obnovil dogodek iz zadnjega leta, ki dajejo novo upanje v

bodočnost in botrujejo optimizmu glede na razvoj svetovnih dogodkov. Z voščilom, da bi duševni mir pregnal vsako morebitno skrb, je jakomin naznanje voščil prefektu de Feliceju srečno novo leto.

Prefekt se je nato zahvalil vsem navzočim konzulom in podčrtal pomen tega tradicionalnega srečanja, ki ga označujeta prijateljstvo in želja po mednarodnem sodelovanju.

Voščila so seveda podkrepili, tako da so nazdravili novemu letu, sodelovanju med različnimi narodi v duhu spoštovanja različnih kultur in običajev.

Pri Korošcih začasno zaprli mejni prehod

Včeraj so zaprli mejni prehod drugega razreda pri Korošcih, ponovno ga bodo odprli 10. februarja. Vzrok za zaporo so obnovitvena dela na jugoslovanski strani.

Vesti o začasnih zapori velja dodati nekaj podatkov o prehodih. S prepuščeno je lani prekorajilo obmejni prehod pri Korošcih 429.244 ljudi. Skupna vsota je za 20 odstotkov manjša kot leta 1988. Med tistimi, ki so v lanskem letu prekorajili mejni prehod je bilo 231.817 italijanskih državljanov, 197.427 pa je bilo jugoslovanskih. Vsekakor bodo morali bližnji prebivalci čez mejo za nekaj časa po daljši poti.

Občinski svet se bo sestal naslednji torek

Protest predstavnika zelenih Ghersine o zadržanju večine

Čeprav je župan Richetti le sklical tržaški občinski svet, ki bi se moral sestati 16. t. m., se polemiki v zvezi s krizo petstrankarske večine, oziroma glede neredne sklicevanja sej občinskega sveta še niso polegale. Svetovalec Mestne laične in zelene liste Paolo Ghersina je ob protestu nad zadržanjem občinskega odbora pozval vse svetovalce »dobre volje«, naj sestavijo posebno medstrankarsko skupino v obrambo vloge občinskega sveta.

V tiskovnem sporočilu Ghersina ugotavlja, da je nastali položaj tako težak, da terjajo ponosno obrambo institucij s strani svetovalcev, ne glede na njihovo strankarsko pripadnost. Zato predlaga ustanovitev medstrankarske skupine, h kateri naj bi prestopili vsi svetovalci, ki zagovarjajo vlogo in prednost občinskega sveta pred političnimi igracami. Po prebroditvi trenutnega položaja pa bi tako osnovana skupina lahko spodbujala razmišljanja o vsekakor nujni reformi javnih uprav.

Nato Ghersina ugotavlja, da se občinski svet ni sestal že dva meseca, istočasno pa je odbor odločal glede kopice pomembnih vprašanj, zadnje čase pa se je celo v okviru odbora izoblikoval nekakšen direktorij, ki vsiljuje županu svoje odločitve. Vsega tega, pravi Ghersina, ni več mogoče prenašati, možna reakcija pa lahko poteka le v povezovanju med strankami.

Za reakcijo se je že pred dnevi odločila komunistična svetovalska skupina, ki je na Pokrajinski nadzorni odbor naslovila priziv, ker se občinski svet ni sestajal. Vendar pa je Odbor priziv zavrnil, češ da predpisi niso bili kršeni, ker določila ne »zapovedujejo«, temveč »dopuščajo«

sklic občinskega seja v določenih terminih.

Vsekakor pa je načelnik komunistične skupine v tržaškem občinskem svetu Pessato mnenja, da se je treba v tem trenutku prvenstveno zavzemati za vsebinska vprašanja. Nanašal se je predvsem na dejstvo, da je občinski odbor v času, ko se svet ni sestal, odobril vrsto pomembnih sklepov.

Obvestilo Občine Devin - Nabrežina

Zaradi popravil in tehničnega pregleda občinskega šolabusa s 25 sedeži, ki ga predvidevajo veljavna zakonska določila v zvezi s šolskimi prevozi, devinsko-nabrežinska občinska uprava sporoča, da bodo urniki občinskih šolabusov začasno spremenjeni. Za informacije se lahko starši obrnejo na urad za šolstvo Občine Devin-Nabrežina, soba št. 20, tel. 200421, int. 17.

† Dne 9. januarja nas je zapustil naš dragi oče in nono

Karlo Grilanc

Pogreb bo danes, 11. t. m., ob 12.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v zgozniško cerkev.

Žalostno vest sporočajo sin Drago, hčerke Lojzka, Marta in Grozdana z družinami, sestra Amalja in ostalo sorodstvo.

Salez, 11. januarja 1990
(Pogrebno podjetje Zimolo)

† Dragi nono Karlo, za vedno boš ostal v naših srcih. Vnuki Vesna, Wilma, David, Mitja, Kristjan in Vasili

Salez, 11. januarja 1990
(Pogrebno podjetje Zimolo)

† Zapustil nas je naš dragi

Albin Petaros

Pogreb bo jutri, 12. t. m., ob 12.15 iz bolnišnice pri Magdaleni v ricmanjsko cerkev.

Žalostno vest sporočata Vida in hči Nedja z družinami.

Ricmanje, 11. januarja 1990
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Zahvala sindikata slovenske šole

Pečenko nadomestil Pahorja v Vsedržavnem šolskem svetu

Dvanajstega decembra se je minister za šolstvo Sergio Mattarella pisno zahvalil dosedanjemu predstavniku slovenskih šol v Vsedržavnem šolskem svetu prof. Samu Pahorju za dolgoletno delo in prispevek, ki ga je dal za razvoj novega organa v prvih dveh mandatnih dobah.

Tudi goriško in tržaško tajništvo SSŠ se Samu Pahorju zahvaljuje za ves trud in prizadevanja, ki jih je v dobi skoro

trinajstih let vložil v Rimu za uveljavljanje pravic slovenske šole v Italiji.

21. decembra je nastopil z novo zadolžitvijo predstavnika slovenskih šol ravnatelj Pino Pečenko. Udeležil se je namestitvene seje Vsedržavnega šolskega sveta v Rimu. Ob tej priložnosti je izročil ministru pismo bivšega svetovalca, ki ga je tudi sam podpisal in ki je naslovljeno na prosvetnega in na notranjega ministra v zvezi z decembrskimi podvigi fašistov v Trstu.

Odbor SSŠ želi ravnatelju Pečenku mnogo uspehov na novem odgovornem mestu.

Festival festivalov ponuja ogled zanimivih filmov

V okviru desetega Festivala festivalov bodo v kinodvorani Ariston 12., 13. in 14. januarja predvajali film Pavla Bartla Slike razrednega boja v Beverly Hillsu (ZDA 1989), v katerem je glavno vlogo igrala Jacqueline Bisset. Film so že predstavili na lanskem beneškem filmskem festivalu.

V dvorani Azzurra kina Excelsior pa bodo v istih dneh predvajali zadnjo celovečerno risanko družbe Walta Disneya Oliver & Company.

Gorelo je v delavnici Karla Grgiča na Padričah

Mirni spanec Padričanov je sinoči pozno v noč zbudila sirena openskih gasilcev: gorelo je v mehanični delavnici znanega prosvetnega delavca Karla Grgiča. Da je rdeči petelin v delavnici, je prvi opazil lastnik bližnjega bara, ki je obvestil tako gasilce kot Grgiča. Plameni naj bi se bili razvili zaradi kratkega stika v motorju starega avta znamke volvo, ki je bil parkiran v delavnici zaradi popravil. V okrog 100 kvadratnih metrov obsežni delavnici so se plameni naglo razširili še na bližnji fiat uno in na naprave za dvigovanje avtomobilov. Požar so prvi skušali ugnati Grgič in njegovi sodelavci, nato pa še gasilci, ki so prihiteli na Padriče z dvema voziloma in so gasili zublje skoraj dve uri. Gmotne škode je precej, saj gasilci računajo, da je požar povzročil — poleg škode na avtomobilih — vsaj 15 milijonov lir materialne škode na napravah in zidovih.

Na sliki (foto Križmančič): prizorišče požara.

Vabilo Sindikata slovenske šole

Vabimo vas na 32. občni zbor tržaškega tajništva Sindikata slovenske šole, ki bo v ponedeljek, 15. januarja t.l., ob 9. uri v drugem sklicanju v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu.

Dnevni red bo naslednji:

1. otvoritev občnega zbora in izvolitev predsedstva,
2. pozdravi gostov,
3. tajniško poročilo,
4. dopolnilna poročila in razprava,
5. poročili nadzornega odbora in razsodišča,
6. razrešnica odborom,
7. volitve novega odbora,
8. priporočila in sklepi.

Rudi Šeligo gost nove oddaje radia Trst A

Po valovih radia Trst A bo danes stekla oddaja Dvignjena zavesa, ki jo bo vodila Maja Lapornik. Prvi gost oddaje bo slovenski pisatelj in in predsednik Društva slovenskih pisateljev Rudi Šeligo. Poslušalci se bodo lahko telefonsko vključili v pogovor z gostom in sicer tako, da pokličejo št. 362-909.

Oddaja se bo pričela ob 14.30, oseb-

nost Rudija Šeliga pa bi morala zagotoviti precejšnje zanimanje, saj sodi v vrh slovenske proze in dramatike, hkrati pa predseduje Društvu slovenskih pisateljev, ki je odigralo vidno vlogo v slovenski pomladi. Poslušalci se bodo torej lahko razgovarjali z gostom o njegovem delu in tudi o vprašanjih, ki so v središču slovenske pozornosti.

gledališča

VERDI
Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča je v teku razdeljevanje abonmajev za red A, B, D, L.

Nocoy ob 20.30 (red A) bo na sporedu prvi letošnji simfonični koncert vključen v operno sezono. Na sporedu v prvi absolutni izvedbi za Trst Igorja Stravinskega POSVETITEV POMLADI. Orkester gledališča Verdi bo vodil dirigent Wolfgang Rennert, ki bo v uvodu predstavil drugo suito za orkester Ravelove DAPHNE IN CLOE.

Koncert bodo ponovili jutri, 12. t. m., ob 20.30 (red B) in v soboto, 13. t. m., ob 18. uri (red S).

ROSSETTI
Nocoy ob 20.30 (red četrtek) bo gledališka skupina Teatro delle Arti predstavila Wilderjevo delo PICCOLA CITTA. Režija: Ermanno Olmi. V abonmaju odrezek št. 6. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 30. t. m. do 4. februarja se bosta v gledališču Rossetti predstavila Dario Fo in Franca Rame z delom IL PAPA E LA STREGA Daria Foja. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

GLEDALIŠČE CRISTALLO - LA CONTRADA

Nocoy ob 20.30 ponovitev enodejank ČRNA VDOVA Carla Terrona in MODRA OBLEKA Sergia Velittija, ki ju izvaja Ariella Reggio. Režija Mario Licalsi.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 15. januarja, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil KVARTET FAURE.

Glasbena matica Trst - Abonmajska sezona 89/90, v četrtek, 19. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu OLGRA GRACELJ, sopran, JASNA CORRADO - MERLAK, harfa ter NEVA MERLAK, klavir. Prodaja vstopnic Utat - Pasaža Protti od ponedeljka, 15. t. m. dalje.

razne prireditve

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 13. t. m., na FILMSKI VEČER. Predvajali bomo film Rain man. Začetek ob 18.30.

V Društvu slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani v Trstu bo v ponedeljek, 15. t. m., ob 20.30 predstavitev zbirke novel Zore Tavčar OB KRESU ŽIVLJENJA, ki je izšla v okviru letošnjega knjižnega daru goriške Mohorjeve družbe. O delu bo govorila Ester Sferco, odlomke pa bosta brali Mira Sardoč in Matejka Maver.

V soboto, 13. t. m., ob 20. uri bo v Mladinskem domu v Boljuncu gostovalo KD Domovina iz Ospa s predstavo Linhartove veselice ŽUPANOVA MICKA v domačem narečju. Vabljeni!

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Gostuje SNG DRAMA Ljubljana

Dušan Jovanovič

ZID, JEZERO

Režija Dušan Jovanovič

Jutri, 12. t. m., ob 20.30 - abonma RED A in D

v soboto, 13. t. m., ob 20.30 - abonma RED B, E in F

v nedeljo, 14. t. m., ob 16. uri - abonma RED C in G

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 Willy Signori... e vengo da lontano, r.-i. Francesco Nuti, Isabella Ferrari.

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 Sorvegliato speciale, i. Sylvester Stallone.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.45, 21.45 Oliver & Company, ris., prod. Walt Disney.

NAZIONALE I - 16.15, 22.15 Le dolci intimità di Annette, porn., □□

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Ho vinto la lotteria di Capodanno, i. Paolo Villaggio.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Le ragazze della terra sono facili.

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 Sono affari di famiglia, i. Sean Connery, Dustin Hoffman.

GRATTACIELO - 16.30, 22.10 Ritorno al futuro 2, r. Robert Zemeckis, i. Michael J. Fox.

MIGNON - 16.30, 22.15 Ghostbusters II. EDEN - 15.30, 22.00 Cicciolina e Moana Pozzi supervogliose di maschi, porn., □□

CAPITOL - 16.00, 22.00 Indiana Jones e l'ultima crociata, pust., i. Harrison Ford, Sean Connery.

LUMIERE - 17.00, 22.15 Che ora è, r. Ettore Scola, i. Massimo Troisi, Marcello Mastroianni.

ALCIONE - 15.30, 22.00 L'attimo fuggente, i. Robin Williams.

RADIO - 15.30, 21.30 Le voglie sfrenate di Samantha e Vanessa, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

izleti

SPDT je sklenilo odpovedati izlet v Marano Lagunare 21. januarja zaradi nezadostnega števila vpisanih. Vsi tisti, ki so že vplačali za izlet, lahko denar dvignejo na ZSSDI.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ

Ubald Vrabec

Tolminski puntarji

Opera v treh dejanjih

Libreto: Janez Dolenc

Koncertna izvedba

Danes, 11. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4. Izvajajo: simfonični orkester iz Ljubljane - operni solisti: O. Gracelj, N. Belamarič, J. Kores, J. Reja, I. Sancin, B. Gorinšek, M. Trček, I. Tuskanič, V. Zadavec, M. Vedernjak - moški zbor društva "Consortium musicum"

Dirigent: dr. Mirko Cuderman

Predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Trstu od 10.30 do 13.30.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 11. januarja 1990
BOŽIDAR

Sonce vzide ob 7.44 in zatone ob 16.42
- Dolžina dneva 8.58 - Luna vzide ob 17.00 in zatone ob 8.05.

Jutri, PETEK, 12. januarja 1990
BODIGOJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 5,1 stopinje, zračni tlak 1033,8 mb rahlo pada, brezvetrie, vlaga 60-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Nicole Canciani, Laura Vinci, Daniel Blasevich.

UMRLI SO: 65-letni Pietro Visintin, 68-letna Leopoldina Padovan por. Coronica, 84-letna Gioconda Polla vd. Cuppo, 79-letna Valeria Cumar por. Russo, 71-letni Libero Delise, 28-letna Ofelia Gregorich vd. Vatta, 85-letna Margherita Alberti vd. Vecchio, 85-letna Olga Orlando vd. Finderle, 78-letna Lidia Canciani, 77-letna Maria Pravisan, 81-letni Vittorio Migliorini, 72-letni Leone Severi, 85-letna Anna Bencich vd. Neri, 44-letni Alessandro Guttadauro, 78-letna Virginia Palcich, 78-letna Domenica Usai, 91-letni Remo Picin, 80-letni Matuglia Giuseppe Senic, 65-letna Elvira Vogric vd. Fracchetti, 56-letna Barbara Lagmann por. Perla, 80-letna Santina Vecchiet, 88-letna Elene Pieri, 89-letna Maria Monaro vd. Leuz, 70-letna Fioretta Udovcich, 82-letna Emma Levi vd. Mandricardo, 77-letna Concetta Cicconetti.

DNEVNA IN NOČNA

SLUŽBA LEKARNA

Od ponedeljka, 8., do sobote, 13. januarja 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 13.00 do 19.30

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiaumonti 50.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiaumonti 50, Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.
MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razstave

V TK Galeriji v Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava kiparja PETRA JOVANOVIČA.

V pritličnih prostorih Tržaške kreditne banke - Ul. Filzi 10 - razstavlja svoje najnovejše grafike ZORA KOREN ŠKERK.

V muzeju Sartorio je do 21. t. m. na ogled razstava o ruskih baletih DIAGHILEVA. Urnik: vsak dan razen ponedeljka od 9.00 do 13.00 in od 16.00 do 19.00. V muzeju je na ogled tudi zanimiva razstava o ČAROBNIH SVETILKAH.

V galeriji Barbacan je na ogled razstava KRAS IN BOŽIČ 89 v organizaciji Krožka za kulturo Il Carso.

V galeriji S. Michele - Ul. S. Michele 8 - je do 15. januarja na ogled razstava G. CRAGLIETTA ob 100-letnici rojstva.

razna obvestila

TPPZ Pinko Tomažič obvešča, da bo jutri, 12. t. m., ob 20.30 v Bazovici PRVA VAJA v letu 1990. Po vaji se bo vršilo vpisovanje pevcev in družinskih članov za križarjenje s potniško ladijo Istra od Kopra do Aten in nazaj. Nastopili bomo na Kefaloniji in na Korčuli. Ostale naprošamo, da pohitijo z vpisom, ker so mesta omejena.

Sekcija KPI Josip Verginella vabi v nedeljo, 14. t. m., ob 10.30 v Ljudski dom v Križu na javno razpravo na temo "POLITIČNI PREDLOG TAJNIKA OCCHETTA". Sodeloval bo deželni svetovalec Miloš Budin.

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši - Prosvetni dom Opčine - v torek, 16. t. m., ob 20.30 srečanje na temo: RAZMERJE MED SLOVENCIN IN ITALIJAN V TRSTU: OD LOČENOSTI DO PRIZADEVANJ ZA SKUPNI RAZVOJ. Sodelujejo Luciano Ceschia, Pavle Merku, Franco Panizon in Alojz Rebula.

Fotokrožek Trst 80 sporoča, da se bo prva seja v novem letu vršila, kot običajno ob petkih, jutri, 12. t. m., ob 20. uri v Gregočevi dvorani.

Bar v Kulturnem domu vabi danes, 11. t. m., po predstavi na piano bar; jutri, 12. t. m., pa bo srečanje s protagonisti ter v soboto, 13. t. m., piano bar.

prispevki

V spomin na nono Frančiško Kocjan-Bencina darujeta Damjana in Robi Goruppi 50.000 lir za PD Tabor.

Ob zaključku božične razstave v Borštu darujejo žene, ki so jo priredile 100.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Antonia Monteverde daruje Dora Kralj 15.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na Antonia Monteverde in Emo Lavrenčič vd. Strekelj darujeta družini Rustja in Polduzzi 50.000 lir za spomenik padlim v NOB v Gabrovcu.

V spomin na Justa Švaro daruje Nevenka Pečar 20.000 lir za Zadržni center za socialno dejavnost.

Ob novoletni družabnosti daruje Vilma Fait 50.000 lir za Zadržni center za socialno dejavnost.

Rita Pertot daruje 50.000 lir za MPZ M. Pertot.

V spomin na Justa Švaro darujejo Erminia Zobec in Marina Bencich z družino 20.000 lir za Center za rakasta obolenja in 20.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob Justa Švare darujeta Milka in Alojz Granduč 30.000 lir za popravilo bolnice Franje.

V spomin na Justa Švaro darujeta Marija in Srečko Žerjal 20.000 lir za KD France Prešeren.

Namesto cvetja na grob Justa Švare darujeta Laura in Klavdjo Kofol 30.000 lir za ŠD Breg.

Namesto cvetja na grob Marije Bonete vd. Lorenzi darujejo Janko in Ivanka Simoneta 30.000 lir, Janko in Rožeta Guštin 50.000 lir ter Josip in Jožica Guštin 30.000 lir za ŠK Kras.

Ob rojstnem dnevu (3. 1.) prerano preminulega sina Gabrija darujejo starši 50.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na drago Nedko Žerjal daruje sestrnica Marija 20.000 lir za cerkev v Borštu.

Ob 3. obletnici smrti dragega moža in očeta Stanka Prašlja darujeta Berta in Deži z družino 60.000 lir za FC Primorje.

V isti namen darujeta Olga in Albin 15.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Uroša darujeta nona in nono 10.000 lir za Dijasko matico.

Namesto cvetja na grob Antona Monteverdija in Eme Lavrenčič darujejo Karlo, Milka, Marija in Zofka 80.000 lir, Pepi in Luciano Černjava 15.000 lir ter Lidija in Milo Kalc 15.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Gabrovcu.

Namesto cvetja na grob Justa Švare daruje Valerija Švara 20.000 lir za MePZ Slavec iz Ricmanj.

V spomin na Anico Duilio in Pepija Kocmana daruje družina Purič (Repen 79) 20.000 lir za nogometni klub Kras.

TRIESTE USATO DIRETTO
NEPOSREDNA PRODAJA RABLJENIH AVTOMOBILOV - TRST

MESEČNA RAZSTAVA TRŽAŠKI VELESEJEM
13. in 14. januarja 1990
urnik: 10 - 19

Nov način prodaje ali nakupa rabljenega avtomobila, kamperja ali motocikla brez posrednikov direktno privatnik - privatniku

- parkirišče za vozilo, neposredno dogovarjanje med teboj in kupcem
- takojšen servis ACI pri prepisu lastništva, možnost takojšnjega finansiranja (c.r.t) in zavarovanja (MEIE Ass.)
- nasveti in pomoč na mestu samem pri mehaničnem in električnem preverjanju vozila.

ZA OBISKOVALCE VSTOP PROST

VABIMO VSE NAŠE PRIJATELJE NA

RAZPRODAJO - od 10. januarja dalje
POPUSTI OD **20%** DO **80%**

PRIČAKUJEMO VAS!

LINEA — Ul. Carducci 4 — TRST
obv. občini

PREDNAROČNINA ZA LETO 1990

Vsi prednaročniki prejmejo v dar knjigo IZ MORJA V PONEV Marjuče Offizie

Celoletna	192.000	lir
Mesečna	20.000	lir

- Celoletna prednaročnina za Primorski dnevnik 192.000 + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1990. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 240.000 + 500 lir kolka.
- Naročnikom bomo še naprej nudili **brezplačno male oglase** in **čestitke**.
- Naročnino lahko poravnate: — na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici — pri raznašalcih časopisa — preko pošte na t/rn ZTT št. 13512348 — in pri vseh slovenskih denarnih zavodih.

Vse tiste, ki poravnajo naročnino preko pošte ali denarnih zavodov prosimo, da ob plačilu navedejo točen priimek in ime ter naslov naročnika.

Sanremski festival letos brez komikov

Do sanremskega festivala manjkata še skoraj dva meseca (začel se bo namreč 28. februarja in trajal do 3. marca), organizatorji pa že nekaj časa skrbijo, da se o festivalu samem stalno govori. Po aferi o lokaciji prireditve, so sedaj na vrsti pevci in voditelji. Rok za prijave se je komaj zaključil, očitno še niso pregledali vseh prijav, govori pa se že, kdo bo nastopal in kdo ne. Med prijavljenimi so: Patty Pravo, skupina Pooh s pevko Dee Bridgewater, ansambel Kaoma ali kralji lambade, skupina Orme s temnopolto Mirjam Makeba, Claudia Mori, Milva (na sliki), Mia Martini, komik Giorgio Faletti, Eugenio Bennato, Toni Esposito, Franco Califano, Riccardo Fogli in Scialpi. Vseh teh imen seveda ni vsebovalo nobeno uradno sporočilo, podatki so pronicnili po običajnih »strogo zaupnih« kanalih. Organizatorji z Adrianom Aragozzinjem na čelu bodo izbrali le dvajset pevcev ali ansamblov za skupino »prvakov« in 16 za skupino »mladih«. Precej se govori tudi o Lorelli Cuccarini in o Massimu Ranieri, čeprav ni povsem jasno, v kakšni vlogi naj bi nastopala, medtem ko je propadla kandidatura Gigliole Cinquetti za napovedovalko. Na jubilejnih festivalu ne bodo sodelovali Albano in Romina, Enzo Jannacci, ne bo nas razveseljevala s svojo prisotnostjo Anna Oxa, medtem ko je že Gianni Morandi že javno izjavil, da bo letos odsoten. Vedno dobro obveščeni zagotavljajo, da letos ne bo niti Gina Paolija. Ta trenutek še ni jasno, če bodo sodelovali Mietta, Orietta Berti in Umberto Tozzi, zdi pa se, da ni nobenega dvoma glede mlade Rosalinde Celentanove. Domneve, natančevanja in polemike se bodo odslej samo še stopnjevale. Medtem si skuša Aragozzini pridobiti sodelovanje Tine Turner in se istočasno na vse načine otepa komikov, ki so edini poživili lanski festival.

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Kaj in koga posnemajo otroci

Otroci zelo veliko opazujejo, kasneje pa prevzemajo vzorce tistega, kar so videli: naj bo to vredno posnemanja ali ne. Pri tem igra veliko vlogo moment »identifikacije« kot sile, ki nadvse intenzivno učinkuje v razvoju posameznika. Identifikacija ali istovetenje je pravzaprav enačenje z drugo osebo ali lastnostjo. Velikokrat se zgodi, da se posameznik istoveti s spoštovano osebnostjo zato, da bi se znebil svojih občutkov manjvrednosti.

Avstrijska razvojna psihologinja Lotte Schenk Danziger, nazorno pravi, da je identifikacija »zavestno ali podzavestno prevzemanje vrednot, norm, vedenja, naravnosti in načina reagiranja oseb, do katerih imamo pozitiven odnos, kakršen je lahko do osebe, ki jo imamo radi ali ki jo občudujemo«. Prav zaradi tega je resnično prepričanje, da bodo lahko starši tem bolj vzorniki svojim otrokom, čim več ljubezni jim bodo znali dati, čim več topline in osebne bližine bodo otrokom nudili pri njihovem početju.

Kakor pravi drugi znani psiholog Kurt Guss s svojem delu *Pohvala in kazen* vzornik ni le tisti, ki nekaj napravi pred nekom drugim, pač pa moramo to osebo tudi imeti radi. Kdor se poslužuje lastne osebnosti pri vzgoji, se mora zelo brzdati pri poseganju po ukrepih, ki prepovedujejo, zatirajo ali odklanjajo. Po drugi strani bi bilo treba tudi ugotoviti, koliko se trudi družba za to, da bi dovolj usposobila vzornikovo izgrajevalno moč, ki naj bi učinkovito delila pohvalo in kazen. Ljubezni namreč nikoli ne smemo zamenjati z ohlapno vmemarnostjo...

Skratka to pomeni lahko le eno: otroci si želijo trdne starše, ki jim nudijo gotovost in varnost. Take starše si bodo najprej izbrali za vzornike. Toda osnova za tako razmerje morajo biti predvsem ljubezen, toplina in vzajemno razumevanje. Starši, ki skušajo uveljaviti svoj vpliv v prvi vrsti s kaznijo, so grobo opravili s svojo vlogo vzornika.

Predvsem telesna kazen lahko ukine sleherno možnost identifikacije s starši. Še več, taka kazen jih največkrat približuje manifestacijam nasilja.

Med strokovnjaki, ki proučujejo človekovo obnašanje, je nemški raziskovalec profesor Eibl-Eibesfeldt ugotovil razlike v vzgoji pri miroljubnih afriških Bušmanih in pri napadalnih južnoameriških Indijancih iz rodu Waika. Če zaloti bušmanska mati svojega otroka, ki se prepira z bratom in mu hoče v navalu jeze vreči kamen, ga ne kaznuje naravnost. Z roko ga opozori, naj prinese kamen njej, kar se tudi zgodi. Nato mu pokaže novo igrico s kamnom, zakotoli ga k njemu, otrok pa ji ga zakotoli nazaj, dokler se otroci sami ne začnejo tako igrati. Raziskovalec ni nikoli opazil, da bi bušmanska mati koga od otrok kaznovala.

Nasprotno pa Indijanci Waika telesno kaznujejo svoje otroke za najmanjši odklon in se otroci na tak način učijo, da so nasilna dejanja v skupnosti zakonita.

Seveda vse to še ne more pomeniti, da bodo otroci, ki so jih starši pretepali v vsakem primeru, še naprej pretepali

(foto Cvelbar)

svoje otroke. Mnogokrat je lahko tako, vendar najpogosteje takrat, ko gre za zelo težke omejitve. Na srečo pa človek ni avtomat, ki bi se pustil programirati po vzorniku ali kakem drugem modelu. Človek se lahko svobodno odloča, kako bo vzgajal svoje otroke, čeprav so morda njega v mladih letih hudo kaznovali.

Torej lahko zaključimo, da bodo otroci posnemali tisto, kar jim je dovolj učinkovito utrjeno od zunaj. Če je na primer mati avtomobilski voznik, ki vozi prej defenzivno kot agresivno, ki nikoli ne uporablja hupe, ki se drži pravil, oče pa nasprotno leti po stranskih cestah s hitrostjo nad 100 km na uro, glasno zahteva prednost s hupanjem in brezskrbno prehiteva težke kolone vozil, se bodo otroci kmalu prepričali, kakšen »čudovit« šofer je njihov oče, čeprav ni to voznik najbolj pozitivne sorte. Stvar pa je zelo preprosta: o svojem početju morajo starši govoriti - predvsem med seboj, pa tudi z otroki. Le tako bodo usklajeno vplivali na pozitivni razvoj svojih otrok.

Vsekakor pa se največji strokovnjaki strinjajo, da moramo pri posnemanju vedno upoštevati dva dejavnika: učenje in izvajanje. Starši z zgledom učimo - imejmo tudi dovolj potrpljenja in pustimo svojim otrokom dovolj časa za izvajanje tega, kar so se naučili pri vzorniku...

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.00 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nanizanka: Santa Barbara
10.30 Jutranji dnevnik
10.40 Variete: Ci vediamo
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Piacere RAI 1
13.30 Dnevnik
13.55 Dnevnik - tri minute...
14.00 Variete: Occhio al biglietto
14.10 Dok. oddaja: Kvarkov svet - Estremadura, la foresta dimenticata
15.00 Aktualno: Primissima
15.30 Italijanske kronike
16.00 Mladinska oddaja: Biglietto
18.00 Kratke vesti
18.05 Aktualno: Italia ore 6
18.45 Nanizanka: Santa Barbara
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 Nanizanka: Il vigile urbano
21.30 Film: Un re a New York (kom., VB 1957, r-i. Charlie Chaplin), vmes (22.45) dnevnik
23.30 Rubrika: Effetto notte
24.00 Nočni dnevnik
0.10 Rubrika: Mezzanotte e dintorni (vodi Gigi Marzullo)

RAI 2

7.00 Otroški variete: Pata-trac in risanke
8.30 Nadaljevanke: Capitol
9.30 Renesancna Italija
10.00 Variete: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è
13.00 Dnevnik in Diogenes
14.00 Nadaljevanke: Quando si ama
14.45 TV igra: L'amore è una cosa meravigliosa
15.50 Nanizanka: Alf
16.15 TV igra: (Non) Entrate in questa casa
17.00 Kratke vesti in Lepa Italija
17.30 Videocomic
18.20 Sportne vesti
18.35 Nanizanka: Miami Vice
19.30 Rubrika: Rosso di sera
19.45 Dnevnik, šport, vreme
20.30 Nanizanka: Hunter
22.15 Dnevnik - nocoj
22.25 Aktualno: Mode 1990
23.00 Košarka: za pokal prvakov, Lech Poznam-Philips Milan
23.50 Dnevnik, vreme in horoskop
0.20 Film: Tu vivrai (dram., VB 1961, r. Leslie Norman, i. Anne Baxter, Adam Faith)

RAI 3

12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - La fornace del cielo, Vita degli animali, Italian Style, Il nuovo processo penale
14.00 Deželne vesti
14.30 Dokumentarec: Telesoria - O Sredozemlju
15.30 Turnir v biljardu in roket
17.00 BlobCartoon
17.15 Nanizanka: I mostri, 17.45 Vita da strega
18.10 Dokumentarna oddaja: Geo (ured. Gigi Grillo in Claudio Pasanis)
18.45 Športna oddaja: Derby (vodi Aldo Biscardi)
19.00 Dnevnik in vreme
19.30 Deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.00 Variete: Blob - Di tutto di più
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da Andrea Barbato
20.30 Dokumentarna oddaja: Samarcanda (vodi Michele Santoro), vmes (22.30) dnevnik
23.00 Variete: Fuori orario - Cose (mai) viste
23.50 Filmske novosti
24.00 Dnevnik - v kiosku

TV Ljubljana 1

9.00 Mozaik. Spored za otroke in mlade: Indijanske legende; 9.25 Šolska TV - Slovensko mesto Idrija; 10.10 Govorica rož
10.25 Mozaik. Slovenci v zamestvu
10.55 Video strani
11.45 SP v smučanju: moški smuk (iz Schladminga)
15.15 Mozaik. Slovenci v zamestvu
15.45 Žarišče (pon.)
16.30 Dnevnik in poslovne informacije
16.45 SP v smučanju: moški smuk (posnetki)
17.30 Mozaik. Slovenska mesta in Govorica rož (pon.)
17.55 Spored za otroke in mlade: nad. Mladi Sherlock (1. del), 18.25 Cican, dober dan, 18.40 Indijanske legende
19.00 Risanke in TV Okno
19.30 Dnevnik, šport in vreme
20.05 Nadaljevanke: Domovina (E. Reitz, r. Edgar Reitz, 11. del)
21.45 TV okno, nato Tednik
23.00 Dnevnik, šport in vreme
23.20 Komedijska slovenskem odru: Bolha v ušesu (G. Feydeau)

TV Koper

13.00 Rally Pariz-Dakar
13.30 TVD Novice
13.45 Nogomet - angleško prvenstvo
15.30 Nočni boks (pon.)
16.15 Nogomet - špansko prvenstvo
18.15 Wrestling Spotlight
18.45 TVD Novice
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Tiščiče
20.00 Rally Pariz-Dakar (pozetki)
20.30 Dokumentarec: Campo base
22.00 Rubrika: Mon-gol-fiera
23.15 Košarka NBA
0.45 Dokumentarec: Campo base (pon.)

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Slovenski likar; 8.40 Revival; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Južnoameriška folklor; 9.40 Slovenska ljudska in umetna poezija; 10.00 Pregled tiska; 11.30 Zvočne kulise; 12.00 Pomembni dogodki našega stoletja; 12.20 Melodije; 12.40 Revija ZCPZ; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvigljena zavesa; 15.00 Glasbena medigra; 15.10 Četrtekova srečanja: Jugoslavija 1918-1941; 15.40 Lahka glasba; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Roman: Vojna in mir (8. del); 17.25 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasba; 11.05 Naš gost; 11.30 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.30 Radio danes; 13.38 Do štirinajstih; 14.05 Govorimo angleško; 14.25 Iz glasbene tradicije; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Big Band RTV Ljubljana; 18.30 Zbori; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambli; 20.00 Domače pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program.

CANALE 5

7.30 Nanizanke: Fantasilandia, 8.30 Hotel - Il gioco è all'inizio, 9.30 Love Boat - Delitto in alto mare
10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle copie
15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro
16.00 Zdravniški pregled
16.30 Canale 5 za vas
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9 (vodi R. Vianello), 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro)
20.25 Variete: Striscia la notizia
20.35 Kvizi: Telemike
23.05 Variete: Maurizio Costanzo Show (gosta Marisa Laurito in minister De Lorenzo)
0.55 Variete: Striscia la notizia (pon.)
1.10 Nanizanke: Lou Grant - Il giustiziere, 2.10 Bonanza - I fratelli Slade

RETE 4

8.00 Nan.: Il Virginiano
9.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 10.30 Aspettando domani, 11.30 Così gira il mondo
12.15 Nanizanka: Strega per amore
12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Topazio, 15.25 La valle dei pini, 16.00 Veronica il volto dell'amore
17.00 Nanizanka: General Hospital
17.35 Nad.: Febbre d'amore
18.30 Variete: Star 90
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati
19.30 Nanizanka: Mai dire si
20.30 Film: La pantera rosa (kom., ZDA 1964, r. Blake Edwards, i. David Niven, Peter Sellers)
22.40 Film: Falling in Love (kom., ZDA 1984, r. Ulu Grosbard, i. Robert De Niro, Meryl Streep)
0.40 Film: La regina dei pirati (pust., ZDA 1951, r. Jacques Tourneur, i. Jean Peters)
2.10 Nanizanka: Dagnet

ITALIA 1

7.00 Risanke
8.30 Nanizanke: SuperVicky, 9.00 Mork & Mindy, 9.30 Agente Pepper, 10.30 Simon & Simon, 11.30 New York New York, 12.35 Chips, 13.30 Magnum P.I.
14.30 Variete: Smile
14.35 DeeJay Television
15.20 Italijanske smešnice
15.30 Nanizanka: Batman
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanka: Arnold
18.30 Italijanske smešnice
18.35 Nanizanke: A-Team, 19.30 Genitori in blue jeans
20.00 Risanke
20.30 Film: Predator (dram., ZDA 1987, r. John McTiernan, i. Arnold Schwarzenegger, Bill Duke)
22.30 Nanizanka: I-Taliani
23.00 Dokumentarec: Sorrisi e filmi
23.10 Nogomet: Viva il mondiale
23.40 Rally Pariz-Dakar
0.10 Italijanske smešnice
0.20 Nanizanke: Crime Story, 1.20 Gli intoccabili, 2.20 Ai confini della realtà

ODEON

12.30 Nanizanka: Quattro in amore
13.00 Otroški variete: Sugar
15.00 Nadaljevanke: Anche i ricchi piangono, 16.00 Passiones, 17.00 Mariana - il diritto di nascere
18.00 Nan.: Il supermercato più pazzo del mondo
18.30 Dokumentarna oddaja: Človek in zemlja
19.00 Filmske novosti
19.30 Risanke in smešnice
20.15 Variete: Sportacus
20.35 Film: Flavia la monaca musulmana (dram., It. 1974, r. Gianfranco Mingozzi, i. Florinda Bolkan, Claudio Cassinelli)
22.45 Variete: Sportacus
23.00 Film: Seconda vittoria (dram., ZDA 1988, r. Gerald Thomas, i. Anthony Andrews)

TMC

9.30 Nadaljevanke: Adamo contro Eva
10.15 Nanizanka: Il giudice
10.45 Nad.: Terre sconfinite
11.45 SP v smučanju: moški smuk (iz Schladminga)

TELEFRIULI

12.30 Medicinska rubrika
13.00 Dnevnik
13.30 Nan.: Vida de mi vida
15.00 Glasbena oddaja: Music Box
17.15 Nadaljevanke: Cerco l'amore, 18.00 Cristal
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Rubrika o zdravstvu
20.30 Nad.: Lo scialo
22.00 Nanizanka: I diamanti della morte
23.00 Stvarnost v Trstu
23.30 Dnevnik in News

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO KOPER (slovenski program)

7.30, 13.30, 14.30, 16.30 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Vala 202; 13.00 Oddaja v živo: Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Črno na belem; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Glasbeni spored; 8.00 Razglednica; 8.20 Glasba in Pesem tedna; 8.35 Mi in vi: glasba in telefon v živo; 9.32 Revival parade; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.35 Družinsko veselje; 11.00 Pismo iz; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Glasba in čestitke v živo; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanja. Za vse dopust v Jugoslaviji; 18.00 Proza; 18.40 Mi in vi; 19.00 Glasba; 20.00 Nočni spored.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 15.00 Oddaja o modi: C'est la vie; 18.00 Vedeževalka; 19.00 V svetu knjige; 20.00 Klasična glasba; 21.00 Radijski bazar, nato Nočna glasba.

Prostorske in druge težave v bolnišnici niso odpravljene

Prejšnji teden smo pisali o nevzdržnem položaju, ki je nastal v drugem medicinskem oddelku goriške splošne bolnišnice, kjer so zaradi velikega navala bolnikov in že dalj časa trajajočih del na prvem medicinskem oddelku, morali namestiti postelje kar na hodnikih.

Po enem tednu, potem ko je prišlo tudi do srečanja med osebjem tega oddelka in ravnanjem bolnišnice, ki je zagotovilo takojšnje ukrepe, smo se včeraj zjutraj pozanimali, kaj se je spremenilo. Zdi se, vsaj na podlagi tega, kar smo videli in kar so nam povedali, da do nakazane rešitve ni še prišlo. Vodstvo bolnišnice je namreč dalo na razpolago oddelke za samoplačnike, kjer naj bi namestili dvajset postelj. Tako so obljubili tudi primariju dr. Adrianu Lipizerju, ko je od direktorja zahteval, naj se čimprej reši prostorsko vprašanje za medicinski oddelke.

Do včeraj prostora v oddelku za samoplačnike ni bilo na razpolago in v medicinskem oddelku se težave stopnjujejo. Iz pogovora, ki smo ga imeli z

nekaterimi zdravniki, smo izvedeli, da imajo na direkcijski težave z osebjem, ki naj bi delalo v tem dodatnem oddelku. Tudi kar zadeva zidarska dela v prvem oddelku medicine je položaj nerešen v kolikor se dela nadaljujejo in oddelke še ni na razpolago bolnikom.

Nevzdržen položaj, ki je v teh tednih nastal v medicinskem oddelku, kjer večino bolnikov predstavljajo starejše osebe, postavlja v ospredje tudi druge težave, s katerimi se srečujejo v tej bolnišnici. Gre za dotrajanost prostorov in naprav. Med bežnim ogledom oddelkov in prostorov, ki so namenjeni zdravnikom, smo opazili marsikaj, kar zares ne sodi v bolnišnico. V nevrološkem oddelku denimo so morali tri sobe zapreti, saj je s stropa puščala voda. Povedali smo že, da je v prvem medicinskem oddelku padel del stropa in tako so ta oddelke morali zapreti. V drugem medicinskem oddelku ter v zgornjih prostorih pa so higienske razmere pod kritiko. Aparati, s katerimi pomagajo bolnikom pri

dihanju, stojijo kar v veži, medtem ko bi morali biti spravljani v sterilnih prostorih, saj obstaja nevarnost infekcije. Takih situacij je v goriški splošni bolnišnici kar precej, kar jasno priča o težavnosti položaja, ki se je še poslabšal ob pomanjkanju postelj za bolnike.

Nerešeno ostaja tudi vprašanje osebja. V nekaterih oddelkih namreč manjkajo zdravniki in bolničarji. To velja predvsem tam (drugi medicinski oddelki), kjer so pacienti zvečine starejši ljudje, ki potrebujejo stalno nego in pomoč. Pet ali šest bolničark zares ne more ustreči vsem potrebam teh bolnikov in zato je prisotnost sorodnikov dobrodošla, saj v marsikaterem primeru nadomestijo delo bolničarskega osebja.

Za konec pa bi temu pregledu stanja dodali še eno »cvetko«. Včeraj med 9. in 11. uro smo, vsaj tridesetkrat zavrteli telefonsko številko splošne bolnišnice (5921), veze pa nismo nikoli dobili. To je nova številka, s katero v bistvu dobiš vezo z vsemi oddelki bolnišnice in s samo direkcijsko.

Dogovor med sindikati in zvezo industrijcev Komisija za preučevanje odnosov industrija - okolje

Krog pogovorov, ki se je pred kašnim mesecem pričel med predstavniki sindikalnih zvez CGIL/CISL/UIL in Goriškim združenjem industrijcev, glede varstva okolja, se je pred kratkim sklenil z odločitvijo o ustanovitvi stalne komisije. Ta komisija bo stalno spremljala celokupno problematiko usklajevanja industrijske dejavnosti z varstvom okolja. Poleg tega se bo ukvarjala tudi s specifičnimi vprašanji. Ena od prvih nalog na dnevnem redu komisije je preučitev kompatibilnosti — zmeraj z vidika varstva okolja — gradnje tovarne Nordan na območju goriške pokrajine. Kakor je mogoče razbrati iz poročila za tisk, bo to poglobljena analiza o tej gospodarski pobudi.

Predstavniki Združenja industrijcev in sindikalnih zvez so ob zaključku ciklusa srečanj podpisali tudi skupni dokument v katerem so opredeljene osnovne smernice, ugotovitve in vrednotenja. Tako je okolje neodtujljiva dobrina skupnosti in kot taka mora ostati zajamčena. Dalje je v dokumen-

tu navedena ugotovitev, da je varovanje zdravja in čistega okolja odvisno vsaj od dveh faktorjev: od tehnologije in od zavesti vseh, tudi industrijcev, pa tudi od finančnih možnosti.

V pogovorih z Združenjem industrijcev so delegacijo sindikalnih zvez vodili Bon, Brancati in Snidero, delegacijo industrijcev pa German, Di Bertin in Geotti.

Maša zadušnica ob 8. obletnici smrti P. Cocolina

Goriško cerkveno občestvo se bo danes spomnilo pokojnega nadškofa Petra Cocolina, ob 8. obletnici smrti.

Danes ob 19. uri bo v stolni cerkvi maša za pokojnega cerkvenega predstojnika, ki je ljudem na Goriškem še zmeraj v najlepšem spominu, zaradi svoje preprostosti in načina kako je našel pot do vsakogar.

Film Maicol in srečanje z režiserjem

Drevi ob 20.45 bodo v veliki dvorani Kulturnega doma v Gorici vrteli celovečerni film »Maicol« režijskega Maria Brente. Drevišnje srečanje z italijansko kinematografijo bo še posebej zanimivo, saj se bo predstave udeležil tudi režiser. Po filmu bodo člani Kinodeljeje predstavili občinstvu Brento, ki spada v skupino izizvalnih italijanskih režiserjev.

Film, ki pripoveduje o mladi materi z nezakonskim otrokom (Maicolom), je lep prikaz osamljenega in odtujenega življenja v predmestju vlemesta. V glavnih vlogah nastopajo sami mladi in nepoznani filmski igralci kot Simone Tassarolo, Sabina Ragazzi in Giovanni Crespi, ki so se med snemanjem filma odlično odrezali. Film traja 85 minut.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 20.45 »Maicol«. Režija Mario Brenta.

CORSO 18.00-22.00 »Che ora è?«.

VERDI 18.00-22.00 »Ritorno al futuro II«.

VITTORIA 17.00-22.00 »Oliver & C.«. Risanca.

Tržič

COMUNALE Danes zaprto.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Sexy bizzarre I«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA - Nova Gorica 18.00-20.00 »Vragolije na kolesih«.

SVOBODA - Šempeter 20.00 »Živeti in umreti v L.A.«.

DESKLE 19.30 »V slast«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska - Ul. sv. Mihaela - Tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Centrale - Trg republike 26 - Tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU

Pri jezeru - Vrtna ulica 2 - Tel. 78300.

pogrebi

Danes ob 12.30 Maria Perco vd. Milocco iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 12.30 Giorgia Tofful por. Peressin iz hiše žalosti na Majnici 269 v Faro, ob 13.15 Fidalma De Giusti vd. Marega iz splošne bolnišnice v Vileš, ob 13.30 Lojze Devetak iz trziške splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Jamljah.

† Zapustil nas je naš dragi Lojze Devetak

67 let

Pogreb bo danes, 11. t. m. Pogrebni spreved bo ob 13.30 iz bolnišnice v Tržiču, z verskim obredom ob 14. uri v cerkvi v Jamljah.

Žalostno vest sporočajo žena, sin, vnuk in vnukinja ter drugi sorodniki Tržič, Jamlje, 11. januarja 1990

Sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamlje se pridružuje žalovanju družinskih članov in sorodnikov ob smrti Alojza Devetaka.

Japonski avti skozi Tržič v Evropo

Vse kaže, da bo tržiška luka postala najvažnejši terminal za japonske avtomobile. Včeraj so se namreč mudili na obisku v Tržiču nekateri od najbolj znanih uvoznikov in špediterjev japonskih avtomobilov. Tilman Zuta-vern, odgovorni pri znanem podjetju Harms iz Bremna je pripeljal tokrat s sabo predstavnike italijanske špeditorske hiše Bertani in francoske Moncasin. Obenem je pokazal načrte za izgradnjo konsignacijskega centra, kjer naj bi avtomobile tudi sestavljali, oziroma dopolnjevali. Gre za investicijo 18 milijonov mark - približno 13 milijard lir.

Glavni sogovornik tujega investitorja je agencija za pristanišče v Tržiču. Gosti so bili tudi na obisku na županstvu.

Zdi se, da je dogovarjanje, ki traja že skoraj dve leti, zdaj prišlo v zaključno fazo in da bo v kratkem mogoče podpisati pogodbo. Seveda ko bodo rešili nekatera vprašanja v zvezi s površino, ki jo vprašuje vlagatelj.

Interpelacija KPI v deželnem svetu

Je obvoznica potrebna?

Zatišje, ki je kar precej dolgo vladalo glede gradnje zahodne goriške obvoznice, so te dni prelomili komunisti in sicer z interpelacijo v deželnem svetu. Svetovalci Bratina, Padovan in Poli so v torek Predsedniku deželnega odbora naslovili pisno vlogo v kateri sprašujejo za podrobnosti načrta, ki naj bi ga bili že izdelali, zakaj ni bila napravljena predhodna študija o ekonomski upravičenosti gradnje takega objekta in o motnjah, ki bi jih vnesel v okolje. Podpisniki interpelacije sprašujejo tudi, če so ob načrtovanju upoštevali vsa državna in deželna določila, tudi najnovejša, glede varstva okolja.

Zadeva o gradnji zahodne obvoznice je stara več kakor deset let. Gradnjo tega objekta predvideva Dekret Predsednika Republike z dne 6. marca 1978 št. 101. Sprva je izgledalo, da naj bi za izvedbo tega objekta skrbela Goriška občina, vendar je deželni odbor, jeseni leta 1988 to pristojnost prevzel nase.

V obrazložitvi interpelacije komunistični deželni svetovalci ugotavljajo, da je bila gradnja ceste zasnovana s poudarjenim megalomanskim pristopom. Povezava med obmejnimi področjem posebej obmejnimi strukturami je že danes ustrezno zagotovljena. Gradnja nove ceste, ki bi med drugim povezovala le industrijsko cono z mostom pri Ločniku, medtem ko je odsek med ločniškim mostom in solkanskim mejnim prehodom menda dokončno odpisan, danes, po mnenju komunistov, ni več utemeljena.

Komunisti imajo tudi precej pomislekov glede načina gradnje. Precejšen del obvoznice bi bil namreč speljan po železobetonskih nosilnih stebrih, kar bi z estetskega vidika predstavljalo močan motilni element, z ekonomskega vidika pa prav gotovo hudo drago gradnjo. Če k temu dodamo še to, da je trasa speljana tik ob, ali celo na bregu Soče, kjer naj bi uredili kra-

jinski park, ki je med drugim predviden tudi v deželnem regulacijskem načrtu, je vsakomur jasno, da je tak poseg nesmiseln.

Komunisti predlagajo tudi, naj bi finančna sredstva predvidena za obvoznico, skušali preusmeriti v kakšno bolj koristno in smotno pobudo.

Večer o Soči

V Zagreju se nadaljuje zanimiv ciklus predavanj o Soči, ki jih prireja tamkajšnja občinska knjižnica. Drevi ob 20.30 bo v prostorih občinske knjižnice govoril dr. Sergio Paradisi o živalstvu ob ustju Soče, s posebnim ozrom na otok Cona.

Jutri ob isti uri, pa bo gost kjižnice profesor Zorko Fon, ki je pred leti bil tudi član komiteja za razvoj turizma v Soški dolini. Fon bo prikazal sliko sedanjega stanja reke od izvira v Trenti do izliva.

Tatovi obiskujejo šole Ločnik, Marjan in Dolenje

Skupina tatov se je očitno specializirala za vlome v šolska poslopja in druge javne stavbe. Tovrstna dejanja so v zadnjem času zelo pogosta in resnici na ljubo, ni mogoče misliti drugače, kakor da gre za tatove, ki imajo radi šole.

V noči od ponedeljka na torek so se neznanci spet zglasili v nižji srednji šoli Perco v Ločniku. Tatovi so bili tu zadnjič v noči od 2. na 3. januar.

Plen je bil tokrat zelo skromen, saj so si prisvojili le aparaturo vredno okrog tisoč tisoč lir.

V noči od ponedeljka na torek pa so neznanci vdrli tudi v prostore šole v Marianu. Ukradli so čisto nov televizor (bil je še v embalaži) in nekaj druge elektronske aparature.

V noči od torka na sredo pa so tatovi ponovno obiskali osnovno šolo v Dolenjah. Zdi se, da so bili na delu sladokusci, saj so poleg drugega blaga

ukradli tudi nekaj kilogramov puranjega mesa in stroj za rezanje.

Odnesli so tudi nekaj tehničnih predmetov.

Tudi v Dolenjah, kjer na šoli pripravljajo tople obroke in torej imajo zmeraj na razpolago določeno količino hrane, so se tatovi že oglasili. Morda gre za ene in iste osebe.

Ob tem velja opozoriti, da so javna poslopja vse pogostejše izpostavljena tatinskemu in vandalskemu početju. Poleg vlomov v šolska poslopja, velja opozoriti na »obisk«, ki so ga zabeležili te dni na županstvu v Ronkah.

Iščemo vestnega raznašalca Primorskega dnevnika z lastnim motorčkom za Gorico. Provizija po dogovoru. Pojasnila na upravi v Gorici, Drevored XXIV. maja 1. Tel. 533382.

Zahvala prefekta dr. Garsie ob odhodu na novo dolžnost

Goriški prefekt Vincenzo Garsia odhaja na novo službeno dolžnost. V ponedeljek bo namreč nastopil službo vladnega komisarja v Trentu.

Ob tej priložnosti je dr. Garsia naslovil prebivalstvu pismo v katerem se zahvaljuje za sodelovanje in pozornost in obenem izraža priznanje za omikano sožitje in delavnost, ki označuje prebivalstvo teh krajev.

Prefekt Garsia navaja, da mu je več kakor triletno službovanje — v Gorico je prišel spomladi leta 1986 — pomenilo dragoceno izkušnjo in obogatitev v osebnem smislu in dragoceno smernico pri nadaljnjem delu.

V pismu je poudarjena predvsem stalna pripravljenost na sodelovanje, odprtost do in za reševanje številnih vprašanj, ki se pojavljajo v vsaki družbi.

Posebno pozornost je prefekt Garsia namenil sredstvom javnega obveščanja, ki so zmeraj z največjo objektivnostjo poročala o njegovem delu.

Za novega goriškega prefekta je bil imenovan, kakor smo že pred časom poročali, dr. Giovanni Rosa.

Planinski večer v Križni ulici

Planinsko društvo v Gorici prireja drevi ob 20.30 prvi društveni večer v novem letu. V predavalnici knjižnice D. Feigel v Križni ulici (Ul. Croce 3) bodo predvajali diapozitive o lanskem pohodu rekreativcev na Triglav ter o nekaterih drugih pobudah. Obenem bo na večeru dovolj možnosti za prijateljski pomenek o dejavnosti društva ter še zlasti o pobudah v tem letu.

Kljub težavam s financiranjem na gradbišču avtoceste delajo

Kljub težavam glede financiranja izgradnje avtoceste in nič kaj spodbudnim napovedim, dela na gradbišču v

Vrtojbi le potekajo. Na sliki (foto Pavšič) gradnja nadvoza bodoče avtoceste pri Vrtojbi.

Požar na gmajni pri Poljanah

Daljšje obdobje brez padavin povečuje nevarnost gozdnih požarov. Poklicni gasilci in člani prostovoljskih skupin imajo te dni kar precej dela. Tako so jih včeraj poklicali na Poljane, kjer je manjši požar zajel kakih 5 tisoč kvadratnih metrov travnate in z grmičevjem porasle površine. Gasilcem so priskočili na pomoč tudi člani gozdne straže in karabinjerji. Ogenj so pogasili v poldrugi uri. Gmotno škodo še ocenjujejo. Precej večja pa je vsekakor ekološka škoda, ki jo je sicer težko opredeliti s številkami.

■ V goriški splošni bolnišnici so sprejeli na zdravljenje 63-letno Mario Molo iz Gorice, Ul. Boschetto 34, ki se je v torek zvečer laže ranila v prometni nesreči. Molovo je z avtom zadela 34-letni Alessandro Miniussi iz Ronk, Ul. Garibaldi 25. Vozniku ni uspelo pravočasno zaustaviti svojega vozila in je podrl Molovo, ki je menda prečkala cesto na označenem prehodu za pešce. Ozdravela bo v dveh tednih.

GLASBENA MATICA

KULTURNI DOM

GORICA

GORICA

GORICA

Koncert pianista

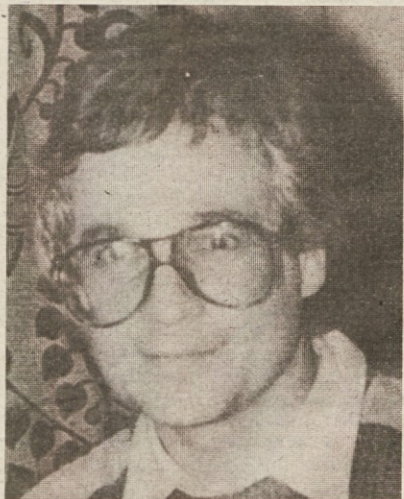
MASSIMA GONA

Liszt: Etudes d'execution
Transcendante

Jutri, 12. januarja 1990,
ob 20.30

Kulturni dom Gorica

Dvodnevno strokovno posvetovanje v Ljubljani Znanstveno o etničnih skupinah

Avgustin Malle

Milko Bufon

Čeprav so osemdeseta leta v marsičem pomenila renesanso v preučevanju etničnih vprašanj, smo na obmejnem področju in v matični državi vseeno zaostali pri raziskovanju te problematike. Pomembna so zato čimbolj pogosta srečanja tistih, ki se s tem ukvarjajo, na teh srečanjih pa bi ne le poglabljali znanosti o etničnih skupinah, marveč tudi znanost etničnih skupin (predvsem manjšin) o njih samih. To je bilo vodilo večeraj zaključene etnične delavnice, tj. dvodnevnega strokovnega posvetovanja, ki so ga priredili Inštitut za narodnostna vprašanja iz Ljubljane, naš SLORI, Slovenski znanstveni inštitut iz Celovca in Centro di ricerche storiche iz Rovinja. Tokratno srečanje je bilo nadaljevanje posvetovanja, ki so ga omenjeni inštituti priredili zadnje dni septembra 1989 v Kanalski dolini, zaradi različnosti okolij, v katerih ti inštituti delujejo, pa smo tudi tokrat lahko poslušali različne probleme in načrte teh ustanov. Predstavniki Slovenskega znanstvenega inštituta Avgustin Malle je npr. povedal, da je delovanje tega inštituta od poletja naprej zamrlo. Poudaril je tudi prizadevanja, s katerimi naj bi že v kratkem zopet oživili delovanje te ustanove, vendar je hkrati dodal, da je veliko odvisno od pripravljenosti osrednjih organizacij koroških Slovencev za tovrstne projekte. Povsem drugačen je bil referat Mirana Komca (Inštitut za narodnostna vprašanja), ki je - po referatu Vladimira Klemenčiča - napovedal, da bo spomladi zaživel v Lendavi nov oddelek tega inštituta. Namen oddelka bo preučevanje tam živeče madžarske manjšine, to pa spada v okvir prizadevanj za povečanje empiričnih raziskav in terenskih znanstvenih opazovalnic. Podobnega mnenja je bil tudi Darko Bratina, ki je ob predstavitvi SLORI poudaril, da je le-ta decentraliziran v štiri enote (Trst, Gorica, Čedad in Kanalska dolina). Namen celotnega raziskovanja je usmerjen v poglobitev znanja, to pa je strateški faktor bodočega družbenega razvoja. Predstavniki Centro di ricerche storiche Fulvio Šuran pa je navzočim razgrnil namen t. i. "projekta 11", tj. raziskave, ki bi proučila zgodovinske trende italijanske manjšine v Jugoslaviji v zadnjih desetletjih. Med problemi, ki se jih ta projekt loteva, so tudi žgoča vprašanja množičnega izseljevanja iz Istre in vsiljene industrializacije.

Na posvetovanju so razpravljali o več specifičnih temah. Tako so prvi dan osvetlili pomen disciplinarnosti, interdisciplinarnosti in komparativnosti v proučevanju etnične problematike. Jezikoslovec Mirko Krizman je poročal o problemih na območju, kjer se srečujeta nemški in slovenski jezik,

je omenil teoretični doprinos nekatere italijanskih znanstvenikov. Milko Bufon je govoril o etničnosti in teritorialnosti, medtem ko je referat Aleksandra Kalca tematsko vsaj deloma spadal v razpravo naslednjega dne, tj. v diskusijo o problemih izseljenstva. O tem so imeli referate Matjaž Klemenčič, Majda Kodrič in Janja Žitnik, podarek je bil na slovenski etnični skupnosti v ZDA.

Drugi dan etnične delavnice je bil posvečen tudi perspektivam raziskovanja etnične problematike, referate na to temo so imeli Pavel Stranj, Vera Klopčič in Karmen Medica, Nada Vilhar ter Irena Šumi in Samo Kristen. Pomembna sta bila tudi referata o odnosu med raziskovalno dejavnostjo in pedagoškim procesom, o njih sta govorila Darko Bratina in Stane Južnič. Stalna tema je bila tudi ta, da bi se raziskovalno delo razbremenilo ideoloških vplivov. O tem je že prvi dan prepričljivo govorila Renata Mejak, tega pa so se dotaknili še drugi. Znanje in znanost se morata torej emancipirati, to pa je v veliki meri odvisno od demokratičnih sprememb, ki jih pričakujejo zlasti v Sloveniji.

I. V.

Reški baletniki v Trstu odplesali Istrske skice Balet Zajc z Reke v gledališču Verdi

V okviru izmenjav med tržaškim gledališčem Verdi in Ljudskim gledališčem Ivan Zajc z Reke (v tej sezoni je Verdijev orkester gostoval na Reki s Haydnovim Stvarjenjem, gledališče I. Zajc bo v okviru poletnega operetnega festivala v Trstu nastopilo z baletoma na glasbo Offenbacha in Straussa, nakar bosta Verdijev orkester in balet ponovno na Reki z baletom na glasbo Nina Rote), je v ponedeljek nastopil v gledališču Verdi reški balet z dvema baletoma pod skupnim naslovom Istrske skice. V prvem delu je gostujoči ansambel predstavil baletno fantazijo Sanje po besedilu Vladimira Fajdeta in glasbo Vjekoslava Gržniča, v drugem delu pa Istrske freske, triptih za mešani zbor in simfonični orkester v treh povezanih delih s podnaslovi Sv. Trije kralji, Mrtvaški ples in Angeli muzikantje, po zamisli Vladimira Fajdeta in z glasbo Borisa Papandopula. Registracijo za prvi balet je izvedel orkester gledališča I. Zajc pod vodstvom Dušana Prašlja, registracijo za drugi balet pa orkester in zbor zagrebske RTV pod vodstvom Mladena Bašića. Koreografijo za oba baleta je zasnoval Dragutin Boldin, sceno in kostume pa Vanja Popović.

Balet Sanje se odvija na ulici. Osrednji osebi sta zaljubljeni študent in dekle, ki zanj ne mara. Pripoved se iz realnosti preseli v sanje in se v epilogu spet povrne v realnost. Glasba istrskega skladatelja Vjekoslava Gržniča, čigar glasbena zapuščina je precej obsežna in odkriva nadarjenega glasbenika, je pisana v modernem muzikalnem izrazu, ki mu koreografska izpeljava daje plastično nazornost tako v plesnih gibih obeh akterjev kot zbora v realnih ali sanjskih nastopih. Vlogo študenta je odplesal Mark Boldin z lepim obvladanjem plesnih prvin in jasnimi interpretativnimi poudarki. V ostalih solističnih vlogah so plesali Mojmir Lasan (gospod v črni) ter Mateja Pučko (dekle) in dame Tereza Dubrovič, Milica Rod Pulko in Edita Pustišek.

Istrske freske, napisane in uglasbene po motivih fresk Vincenca Kastavskega iz 15. stoletja v cerkvi sv. Marije v Beramu, je vsebinsko in ritmično kompleksna kantata tako v orkestralnem kot zborovskem delu. Glasba Borisa Papandopula, vsestransko plodnega skladatelja in dirigenta, se oslanja na stare liturgične motive z ljudsko osnovo po starih obrednih glogolskih pesmih, vendar pa gradi na moderni instrumentalizaciji s posnemanjem istrskega ljudskega glasbila »sopile« in neobičajno uporabo lutnje. Doseženi glasbeni učinek je vsekakor močan in skupno s koreografsko zasnovno deluje na trenutke kar monumentalno v svoji ljudski mističnosti. Plesalci Edita Pustišek v vlogi Marije, Carlos Araya, Engelo Zaplotnik in Cedomir Vuković v vlogi Treh kraljev, Tereza Dubrovič in Milica Rod Pulko so ustvarili na moč impresivne plesne like ob pomembni vlogi celotnega zbora usklajenega baletnega zbora, imenitnega zlasti v prizoru angelov muzikantov. Tudi enostavna scena s križi je lepo prispevala k učinkovitosti tega v vseh ozirih kakovostnega baletnega triptiha.

Zbor in solisti reškega baleta so se s svojim nastopom predstavili v najlepši luči in tudi poželi topel aplavz žal tudi tokrat ne ravno številnega občinstva.

J. K.

Na sliki: prizor iz triptiha Istrske freske, ki so ga baletniki z Reke odplesali v tržaškem gledališču Verdi

Delo ameriškega dramatika je režiral Ermanno Olmi Neposrečeno Wilderjevo Naše mesto

Thornton Wilder (1897-1975) je med najbolj znanimi ameriški književniki. Zaslovel je sicer s prozo, a pravo slavo mu je navrglo gledališče, pravzaprav objava dveh zbirk enodejank: The Angel that Troubled the Waters (1928) in The Long Christmas Dinner (1931). Šlo je za take vrste enodejanke, ki jih ne moremo imeti za eksperimentalne, ampak celo več - za revolucionarne. V njih gre namreč za imaginarno rabo scene, na kateri se morajo gibati igralci, gledalci pa jo morajo razpoznavati le preko takih ali drugačnih opisov. Wilder naj bi se pri tem oslanjal na kitajsko simbolistično dramatiko, čeprav se je odločil za rabo

»navadnega« govora, s katerim predstavlja vsakodnevne realne dogodke, v katerih bi morala prav fantazija gledalca ujeti njihov trajni poetični aspekt.

Take in podobne značilnosti najdemo tudi v Našem mestu (Our Town), drami, ki jo je Wilder napisal leta 1938 (zanjo je prejel tudi nagrado Pulitzer) in ki jo štejejo za njegovo najboljšo delo. Resnici na ljubo: če smo zapisali, da so Wilderjevi junaki in razpoloženja »mali ljudje« in »mali realni dogodki iz življenja«, to še ne pomeni, da niso idealizirani oziroma pokazani v optimistični luči, kar jim jemlje nemalo življenjskosti in prepričljivosti. In to, po naše, že v izhodišču.

Prav to pokaže tudi uprizoritev gledališča Teatro delle arti. V okviru abonmajske sezone Teatra stabilno s rimski gledališčniki nastopili v tork v nevsakdanje motečem Rossettiju (v dvorano se je slišal glas TV sprejemnika, neki gledalec je hrupno smrčal, maloštevilno in raztreseno občinstvo). A vendar naj bi bil to eden izmed gledaliških dogodkov leta, saj je pomenila inscenacija Našega mesta gledališki debut znanega filmskega režiserja Ermanna Olmija, ki se je za to priložnost očitno potrudil, vendar z vprašljivim uspehom. Kajti res je, da je režiser gradil na tipični Wilderjevi anekdotičnosti in imaginarnosti, res tudi, da je v svoji adaptaciji lučil najmočnejše sekvence in jih podajal v skladno izpeljani lepjenki, res pa je tudi, da ni bilo na odru tiste sugestivne poetičnosti, ki jo je hotel ameriški dramatik predstaviti. In če tega ni, padejo življenjske zgodbe neke ameriške podeželske (?) vasice v prazno, so samo besedičenje in niti najbolj posrečeno. A to najbrž ni režiserjeva krivda. Ali pa: Olmi je za to gledališko pustolovščino zbral same mlade igralce, kar (mi pravijo) je njegova značilnost pri ustvarjanju filma, a se v gledališču poteza očitno ni posrečila. Najbolj je prišla do izraza neuigranost, ob njej pa še govorna neenotnost igralcev, ki so očitno vlekli vsak v svoje narečno okolje, skratka, brez prave govorne kulture.

Z Našim mestom je torej tako: z veliko mere potrepeljivosti in domišljije lahko razberemo Wilderjevo gledališko govorico in njegovo stremenje k poetičnosti, konkretno pa se uprizoritev kaže kot neenoten skupek sekvenc, tehnično mogoče gledljiv, izpovedno pa neustrezen.

MARIJ ČUK

Na sliki: posnetek s predstave Naše mesto Thorntona Wilderja v režiji Ermanna Olmija

Revija Fragmenti iz ameriške mitologije

Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine je v letošnji sezoni posvetilo veliko pozornost sodobnemu ameriškemu teatru. Ob štirih delih velikih ameriških avtorjev tega stoletja, ki jim bodo lahko gledalci prisostvovali v gledališču Rossetti, bo v ponedeljek, 15. januarja, stekla filmska revija z naslovom Fragmenti iz ameriške mitologije, v okviru katere bodo predvajali niz filmov iz del ameriških dramatikov. Pri reviji sodelujeta Capella Underground in Krožek za kulturo in umetnost. Ob filmih se bodo okviru manifestacije zvrstile tudi okrogle mize in druga srečanja.

V ponedeljek, 15. januarja, bo v foyerju gledališča Rossetti konferenca prof. Franca la Polle na temo Ameriška kinematografija kot mitološka tovarna.

Dan kasneje bo v dvorani Krožka za kulturo in umetnost prvi filmski večer. Predstavili bodo filma Joshue Logana Piknik in Avtobusna postaja, ki jih je režiser posnel po dramski predlogi Williama Inga.

V sredo, 17. januarja, bodo v kinu Alcione vrteli filma Salemske device režiserja Raymonda Rouleaua po Millerjevi komediji Kot Salemske čarovnice in Elektra v črni, ki ga je po istoimenskem delu Eugena O'Neillja režiral Dudley Nichols.

Filma Gli spostati Johna Houstona (scenografija Arthur Miller) in Podeželsko dekle Georgea Seaton po literarni

predlogi Clifforda Odetsa bosta na sporedu 23. januarja v dvorani Krožka za kulturo in umetnost.

Schlöndorffov fil Smrt trgovskega potnika po znanem istoimenskem delu Arthurja Millarja in Veliki nož, ki ga je Robert Aldrich posnel po besedilu Clifforda Odetsa bodo predvajali v kinu Alcione 24. januarja. 30. januarja bosta na vrsti filma Anna Christie po komediji Eugena O'Neillja (režija Clarence Brown) in Waterloojski most po komediji Roberta E. Sherwooda (režija Mervyn LeRoy).

Senca dvoma je naslov filma, ki ga je posnel Alfred Hitchcock po scenariju Thorntona Wilderja. Film bodo predvajali 6. februarja v dvorani Krožka za kulturo in umetnost skupno s Tramvajem poželenje Elia Kazana po istoimenskem delu Tennesseeja Williamsa. Dan kasneje bodo v kinu Alcione vrteli filma Strast pod bresti Delberta Manna po komediji Eugena O'Neillja in Lumetov film Dolgega dneva potovanje v noč, vedno po O'Neillovi komediji.

Nenadoma v lanskem poletju Josepha L. Mankiewicz (scenarij Tennessee Williams) in Mila ptica mladosti režiserja Richarda Brooksa (po Williamsovi komediji) bosta na sporedu 13. februarja, revija pa se bo zaključila dan kasneje s filmoma Mačka na vroči pločevinasti strehi in Stekleni Zverinjak, ki sta ju režiserja Richard Brooks oziroma Paul Newman posnela po znanih delih Tennesseeja Williamsa. Zadnja dva filma bodo predvajali v kinu Alcione.

Po drugem kolu četrtfinala za italijanski pokal še nobena ekipa naprej

Presenetljiv poraz Interja v Ascoliju

Po drugem kolu četrtfinalnega dela italijanskega nogometnega pokala je že jasno, da je Inter predčasno izločen, saj je povsem nepričakovano izgubil v Ascoliju in bi moral v zadnjem kolu zdaj premagati Romo kar s štirimi zadetki razlike. Nobena ekipa pa si še ni zagotovila uvrstitve v polfinale. Inter je okrnjenega Ascolija podcenjeval in po tekmi je bilo v slačnici Milančanov precej razburljivo. Trener Trapattoni je obtožil nekatere svoje igralce neresnosti.

V skupini B je Napoli dokaj prepričljivo odpravil Bologno, čeprav (ali pa morda prav zato) nista igrala ne Maradona ne Careca. Neapeljčani si zdaj v zadnji tekmi s Fiorentino lahko celo privoščijo poraz z golom razlike.

V skupini C je Milan pregazil drugoligaša Messina, čeprav je igral z mnogimi rezervami. Na tej tekmi je sodnik dosodil kar štiri enajstmetrovke: Baresi je vse realiziral, Messina pa jo je zastreljal na začetku srečanja, ko je bil izid še 0:0. Milan vsekakor si v zadnji tekmi v Bergamu ne more

privoščiti poraza, a zadostuje mu točka.

SKUPINA A
ASCOLI - INTER 2:1 (0:0)
STRELCI: Cvetković v 61', Giovannielli v 73' in Matthaeus v 77'.

ASCOLI: Bocchino, Mancini, Colantuono, Carillo, Benetti, Arslanović, Chierico (Fusco), Cavaliere, Didoné (Carminucci), Giovannielli, Cvetković.
INTER: Zenga, Baresi (Brehme), Rossini, Cucchi, Bergomi, Verdelli, Morello, Berti (Matteoli), Klinsmann, Matthaeus, Serena.

Lestvica: Roma in Ascoli 2, Inter 0. **Zadnje kolo (24.1.):** Inter - Roma.

SKUPINA B
NAPOLI - BOLOGNA 2:0 (2:0)
STRELCA: Francini v 10' in Alemao v 38'.

NAPOLI: Giuliani, Ferrara (Bucciarelli), Francini, Baroni, Alemao, Renica, Corradini, Crippa, Mauro, Zola, Carnevale.

BOLOGNA: Cusin, Luppi, R. Villa, Stringara, De Marchi, Cabrini, Bonini

(Trosć), Marronaro, Waas, Giordano (Giannelli), Bonetti.

Lestvica: Napoli in Bologna 2, Fiorentina 0. **Zadnje kolo (24.1.):** Fiorentina - Napoli.

SKUPINA C
MILAN - MESSINA 6:0 (1:0)
STRELCI: Baresi v 27, 82 in 86' (vedno po enajstmetrovki), Borgonovo v 53 in 70' in Simone v 88'.

MILAN: G. Galli, Salvatori, Carobbi (Lantignotti od 13'), Colombo, F. Galli, Baresi, Stroppa, Rijkaard, Borgonovo (Simone), Fuser, Massaro.

MESSINA: Dore, Lo Sacco (De Simone), Da Mommio, Bronzini, Petitti, Monza, Mannari, Ficcadenti (Cambiasi), Protti, Modica, Di Fabio.

Lestvica: Milan 2, Atalanta in Messina 1. **Zadnje kolo (24.1.):** Atalanta - Milan.

SKUPINA D
PESCARA - JUVENTUS 0:1 (0:0)
STRELEC: Zavarov v 58'.

PESCARA: Gatta, Artieri, Armenise, Gelsi, Di Trizio, Dicara, Caffarelli,

Longhi, Traini, Quaggiotto (Gasperi), Rizzolo (Edmar).

JUVENTUS: Tacconi, Napoli, De Agostini, Fortunato (Barros), Bonetti, Tricella, Alejnikov, Casiraghi, Zavarov, Marocchi (Alessio), Schillaci.

Lestvica: Sampdoria in Juventus 2, Pescara 0. **Zadnje kolo (24.1.):** Juventus - Sampdoria.

Disciplinski ukrepi

Športni sodnik je v zvezi z nedeljskimi tekmami A lige za dve koli diskvalificiral igralca Lecceja Miggiana. Za eno kolo so bili diskvalificirani Garzilli (Cremonese), Luppi (Bologna), Di Canio, Icardi in Sergio (Lazio), Caricola (Genoa), Esposito (Cesena) in Pin (Fiorentina). V zvezi s tekmami italijanskega pokala z dne 3. januarja so bili za eno kolo diskvalificirali Arslanović (Ascoli), Villa (Bologna) in Völler (Roma).

Kazni v zvezi z B ligo ni izrekel, ker bo v tej ligi v nedeljo počitek.

Trda roka Balestreja Senni ne dajo »superlicence«!

LONDON — Predsednik Jean Marie Balestre je izjavil, da je svetovni svet mednarodne avtomobilistične zveze FIA sklenil, da brazilskemu pilotu Ayrtonu Senni ne bo izdal superlicence za nastop na SP v formuli ena za letošnje sezono. Balestre je poudaril, da so hud sklep podvzeli v zvezi z izjavami Senne po lanskem VN Japonske, da prvenstvo 1989 ni bilo regularno, ker je bil sam žrtev zarote. Balestre je hkrati poudaril, da bodo sklep umaknili, če se bo brazilski as javno opravičil.

Izvedelo se je, da je ob priliki zadnjega sestanka FIA Balestre povabil na pogovor Senno, da bi mu dokazal, da je bila zveza pri svojih lanskih sklepih (ko je diskvalificirala Senno in podelila naslov prvaka Prost) vseskozi nevtralna. Toda pogovor se je sprevergel v nov spor. Balestre trdi, da je Senna nastopil arogantno in nesramno.

Vodstvo McLarna sklepa FIA ni hotelo komentirati. Senna pa se mudi na počitnicah neznano kje.

Po 12. etapi avto-moto rallyja Pariz - Dakar

Vatanen izgubil štirideset minut prednosti

GAO (Mali) — Na 12. etapi rallyja Pariz - Dakar (Niamey - Gaô, 638 km, od teh 492 km posebne vožnje) je bilo bolj razburljivo med avtomobilisti, saj je Finec Vatanen sicer ohranil vodstvo na skupni lestvici, a je izgubil 40 minut prednosti zaradi slabosti sopilota Berglunda.

Med motociklisti je zmagal presenetljivi Španec Arcarons na cagivi s samo 17" prednosti pred Italijanom de Petrijem, še naprej pa vodi Orioli, ki je bil včeraj četrti. Dobro so drži tudi Gorican Franco Zotti, ki nastopa za Primotor klub. Po 11. etapi, na kateri se je uvrstil na 48. mesto, je bil na skupni lestvici 26. z zaostankom 20.05'22".

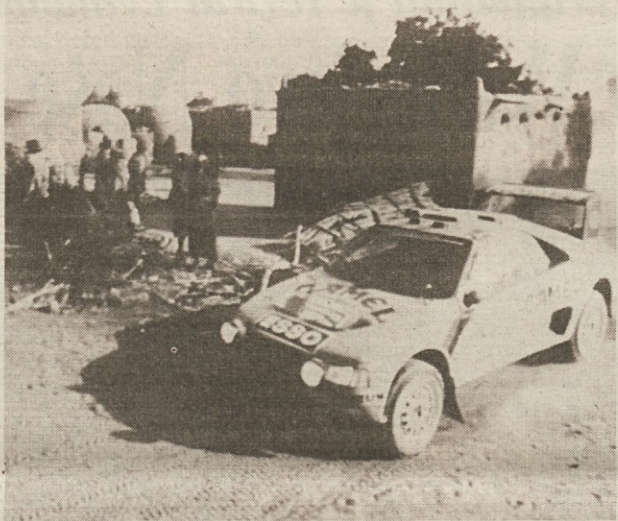
AVTOMOBILISTI: 1. Shinozuka (Jap.) mitsubishi 3.01'12"; 2. Ambrosio (Fr.) peugeot 205 T16 po 6'21"; 3. Prieto (Šp.) nissan 6'40".

MOTOCIKLISTI: 1. Arcarons (Šp.) cagiva 5.56'42"; 2. De Petri (It.) cagiva po 17"; 3. Picco (It.) yamaha 2'45".

Skupni lestvici po 12. etapi

AVTOMOBILISTI: 1. Vatanen (Fin.) peugeot 405 T16 20.56'33"; 2. Wambegue (Fr.) peugeot 205 T16 1.23'43"; 3. Waldegard (Šve.) peugeot 405 T16 1.24'49".

MOTOCIKLISTI: 1. Orioli (It.) cagiva 58.45'53"; 2. Mas (Šp.) yamaha 1.11'21"; 3. Picco (It.) yamaha 2.26'11".

Vatanen (peugeot) po štartu 12. etape v Niameyju

Jugoplastika in Philips v pokalu prvakov

V gosteh pri zadnjih

POZNAN, DEN HELDER — V četrtem kolu finalne skupine košarkarskega pokala prvakov bosta milanski Philips in splitska Jugoplastika gostovala pri ekipah, ki v dosedanjih tekmah še nista okusili slasti zmage, toda to še ne pomeni, da jima bo lahko.

Philips, ki bo igral v Poznenu proti poljski peterki Lecha, preživlja krizno obdobje, saj je v zadnjih devetih prvenstvenih in pokalnih tekmah kar šestkrat izgubil. Trener Casalini je napovedal senzacionalni novosti v zvezi s sestavo začetne peterke: iz nje je namreč izločil nič manj kot Američana Curetona in reprezentanta Rivo, igrala pa bosta Montecchi in Meneghin! Čeprav se čudno stariši so igralci Lecha v povprečju še starejši od Milančanov, zato tudi med njimi ni več nobenega reprezentanta. Najboljša igralka sta bek Kijeovski (34 let) in center Jecho-rek (28 let). Lech je v kvalifikacijah

izločil sovjetskega prvaka Strojtrela iz Kijeva, zato ga ne gre podcenjevati.

Jugoplastika pa bo igrala proti ekipi Commodore iz Den Helderja, ki je prav lani prvič osvojila naslov nizozemskega prvaka. Sestavlja jo več reprezentantov in nekaj solidnih Američanov.

Ostali spored: Makabi - Barcelona; Limoges - Aris.

Danes smuk, Girardelli out

SCHLADMING — Pirmin Zurbriggen je po uradnih poskusnih spustih sodeč glavni favorit na današnjem smuku za svetovni pokal v Schladingu. Dobro sta se odrezala še Avstrijec Hoeflehner in Norvežan Skardaal. Uvrstitev tik pod vrhom obetajo tudi Italijani Ghedini, Runggaldier in Sbardellotto. Slabo pa se piše Girardelliju, ki se je po povratku v Kranjski gori operiral zaradi podkožne krvavitve na stegnu in bo verjetno nared šele marca.

Smučarski klub Brdina priredil enotedensko zimovanje na Pohorju

Tudi brez snega je bilo razpoloženje dobro

Smučarski klub Brdina je priredil od 26. decembra do 2. januarja zimovanje na Pohorju.

Udeleženci, kar 95 članov, se je v hotelu Habakuk, ki je tik ob progi za Zlato lisico, udeležilo raznih športnih in rekreacijskih dejavnosti, s katerimi so organizatorji nadomestili pomanjkanje snega.

Prav pomanjkanje snega in previsoka temperatura, ki je onemogočila umetno zasnežitev proge, sta deloma prekrizala račune organizatorjev.

Kljub temu pa je bilo zimovanje pestro. Tekmovalci so imeli vsakodnevne kondicijske treninge na Pohorju, v telovadnici za body building in v bazenu. Seveda sta bila prostora odprta tudi za kreativce, zanje pa je bila najlepša telovadnica prav gozd na Pohorju.

Organizatorji pa so priredili tudi enodnevni izlet po Štajerski, pohod po

Pohorju in veselo silvestrovanje (na sliki).

Tudi brez snega so se smučarji in spremljevalci dobro počutili, tekmo-

valci pa so si nabrali kondicijo, ki jim bo prav prišla na zasneženih strminah. Na sliki: med novoletno večerjo v neki mariborski restavraciji.

V nedeljo, 7. t. m., se je zaključil prvi del nogometnega prvenstva 2. AL (skupina E), kjer letos igrajo tri naše enajsterice. Kot običajno smo naredili statistični pregled tega prvenstva s podrobnimi podatki o naših treh ekipah.

Prvenstvo se je začelo 17. septembra lani, vreme je bilo res naklonjeno nogometašem, saj so odložili le dve tekmi (Pieris-Paviese in Vesna-Terzo). 8. kola (5. 11. 89) zaradi razmočenih igrišč. Odložene tekme so nadoknadili 8. 12. 89. Naslov zimskega prvaka sta si zagotovili Aquileia in Muggesana, ki sta v 15 tekmah zbrale po 23 točk (lani si je ta naslov zagotovila Ruda z istim številom točk). V 120 tekmah je skupno padlo 262 golov (lani 171), kar pomeni, da smo letos videli povprečno 2,01 gola na tekmo. Največ (24) golov je padlo v 2. in 3. kolu, najmanj (12) pa smo jih zabeležili v 10. kolu. Pri neodločenem izidu se je končalo 35 tekem (lani 43), največ remijev (4) je bilo v 1., 5., 10. in 14. kolu. Brez neodločenega rezultata pa so se končale tekme 13. kola.

Sedaj pa pogledamo nekaj pozitivnih in negativnih dosežkov posameznih ekip. Najprodornejši napad (24 golov) imata Staranzano in Pieris. Najmanj golov (9) sta dobile Ruda in Muggesana. Miljska enajsterica skupno z Aquileio je dosegla tudi največ zmag (10). Aquileia in Muggesana skupno z Rudo in Primorjem so doživele tudi najmanj porazov (2). Prav Ruda in Primorje pa sta izbojevala največ remijev (8). Najmanj neodločenih izidov (2) pa je zbral Porpetto. Vrsta negativnih rekordov pa pripada pepelki pri-

Statistični pregled naših v 2. nogometni AL

venstva Pavieseju, ki je sam na repu lestvice. Paviese je dobil največ (30), dal pa najmanj (10) golov. Doživel je največ (11) porazov in dosegel najmanj (1) zmag.

Sedaj pa podrobno pogledajmo, kako so igrala naše enajsterice v prvem delu prvenstva.

PRIMORJE

Proseška enajsterica je v prvih 15 tekmah zbrala 18 točk in zaseda 5. mesto na lestvici (lani je Primorje igralo v 1. AL).

Na Proseku so "rdeče-rumeni" premagali Pavieseja, Porpetto in Zarjo, remizirali s Pierisom, Aquileio in S. Vitom, podlegli pa le CGS. Zbrali so 9 točk, dali 10 in prejeli 6 golov.

V gosteh so Prosečani premagali Terzo in Rudo, remizirali s Castionesejem, Vesno, Staranzanom, Muggesano in Santamario, zgubili pa v Gonarsu. Zbrali so prav tako 9 točk, dali 5 in prejeli 4 gole. Skupni obračun Primorja po prvem delu znaša 18 točk (5 zmag, 8 remijev, 2 poraza), 15 danih in 10 prejetih golov.

Doslej smo v vrstah Primorja zabeležili že 4 izključitve. Verilico je predčasno zapustil igrišče celó dvakrat (Pieris, S. Vito), Milani in Livan pa sta bila izključena proti Terzu oziroma z Rudo. Naj omenimo še, da je proti CGS bil predčasno poslan v slačnico tudi trener Di Benedetto. Po razburljivem koncu tekme

v Terzu pa je bil kar za šest kol izključen kapetan Primorja Antoni. Prosečani so imeli na razpolago štiri 11-metrovke, katere so uspešno izvedli Pipan (Paviese, Porpetto), Crevatin (Porpetto) in Antoni (Zarja). Edino 11-metrovko proti so imeli v S. Vitu. Pipan pa je prav v zadnji tekmi z Rudo zakrivil tudi avtogol.

Potrjeni trener Di Benedetto je doslej poslal na igrišče 20 nogometašev, od katerih so kar štirje igrali vse tekme (v oklepaju doseženi goli) 15 odigranih tekem: C. Savarin, M. Štoka, Livan (1) in Crevatin (2); 14: Pipan (2) in Mosetti (13); Milani, De Marco (5) in Antoni (2); 12: M. Savarin (1); 10: Lukša; 8: Metton in Verillo; 7: W. Husu in Comino; 6: Sullini (1); 2: V. Štoka, Bertuzzi, Antonazzi in Škabbar (1).

VESNA

Križani so po prvem delu s 14 točkami na 9. mestu lestvice, lani so bili na 2. mestu z 22 točkami (9 zmag, 4 remije, 2 poraza).

Na domačih tleh je Vesna premagala Gonars, Pieris in Terzo, remizirala s Primorjem, CGS in Staranzanom, zgubila pa proti Muggesani in Santamari. Zbrala je 9 točk, dala 8, prejela pa 6 golov.

V gosteh so "plavi" premagali Zarjo in Pavieseja, remizirali z Rudo, ostali praznih rok proti Castioneseju, Porpetto, Aquilei in S. Vitu. Zbrali so torej le 5

točk, dali 6 in prejeli kar 11 golov. Skupni obračun Vesne po prvih 15 tekmah je 14 točk (5 zmag, 4 remije, 6 porazov), 14 danih in 17 prejetih golov.

Vesna je doslej ostala trikrat v desetih na igrišču. Izključeni so bili Kostnapfel (Primorje), Naldi (Ruda) in Papini (Paviese). Edino 11-metrovko, ki so imeli Križani v korist, je Podgornik zastreljal v Porpetto. Proti pa so "plavi" imeli dve 11-metrovki (Castionese, Staranzano). Zaradi ureditve kriškega igrišča, od 8. 12. 89 igra Vesna domače tekme v "gosteh" prej v Nabrežini, nato pa v Trebčah. Pri Vesni je letos prišlo tudi do zamenjave trenerja. Do 23. oktobra je ekipo vodil Petagna, nato pa je vodstvo prevzel kapetan Fabio Candotti, ki mora večkrat tudi obleči dres ekipe.

Petagna in F. Candotti sta doslej poslala na igrišče 19 nogometašev, od katerih je le Niko Sedmak igral vse tekme.

15 odigranih tekem: N. Sedmak (1); 14: Ridolfo, Rados, Leonardi in Picchieri, 13: Negrini, Barilla (3) in Podgornik; 12: Ravalić (2); 11: Soavi (2); 9: Naldi (3); 8: F. Candotti in Pisani (2); 6: R. Candotti; 5: Papini (1); 4: Babich; 2: Kostnapfel in Francioli.

ZARJA

Bazovci s 13 osvojenimi točkami zasedajo 11. mesto.

Pred domačim občinstvom so Bazovci premagali Santamario, Gonars in Rudo, remizirali s Castionejem, zgubili pa z Vesno, Staranzanom in Muggesano. Zbrali so 7 točk, dali 9 in prejeli 10 golov.

V gosteh je Zarja premagala Pavieseja in Porpetto, remizirala s S. Vitom in Terzom, podlegla pa Pierisu, Aquilei, Primorju in CGS. Zbrala je 6 točk, dala 7 in prejela 9 golov. Skupni obračun Zarje po prvi polovici prvenstva je 13 osvojenih točk (5 zmag, 3 remije, 7 porazov), 16 danih in 19 prejetih golov.

Pri Zarji smo doslej zabeležili že pet izključitev: Vercounign (Paviese), Grgič (Staranzano), R. Kalc in E. Fonda (Muggesana), Borelli (Castionese), Bazovci so imeli na razpolago le eno 11-metrovko (Paviese), katero je uspešno izvedel Tognetti. Proti pa so imeli tudi eno 11-metrovko in sicer z Aquileio. Dosegli so tudi en gol z avtogola v tekmi s Terzom, vendar prav v zadnji tekmi s CGS je zakrivil avtogol branilec Zarje Samec. Tudi pri Zarji je prišlo med prvenstvom do zamenjave trenerja. Do 30. oktobra je ekipo vodil Salih Softić, vendar ker je Zarja do takrat (7 tekem) zbrala le 4 točke, ga je vodstvo nadomestilo z Giovanninijem.

Softić in Giovannini sta doslej poslala na igrišče 20 nogometašev od katerih sta le Antonič in Franza bila vedno prisotna. 15 odigranih tekem: Antonič (1) in Franza (2); 14: Tognetti (3), Kalc (1) in D. Fonda; 13: Samec, Zeugna (3) in Auber (1); 11: Gregorič; 10: E. Fonda (4) in Coccevari; 9: Vercounign; 8: Jerman in Vidali; 7: Borelli; 5: Racman in Castellano; 3: Grgič; 1: Rotta in Rojaj.

B. RUPEL

Trener Valter Vatovec o prvem delu Jadranovega moštva v košarkarskem prvenstvu B-2 lige

»Položaj na lestvici ni rožnat, toda tudi ne brezupen«

Točno polovico prvenstva je za nami in prav gotovo naš položaj na lestvici ni rožnat, vendar menim, da še zdaleč ni brezupen.

O korenitih spremembah, ki so v letošnji sezoni zaobjele Jadran, ne bi razpravljaj, saj je bilo o tem že veliko napisanega in premletega z veliko negativnimi, a tudi nekaj pozitivnimi aspekti. Prav gotovo je velik del poznavalcev košarke letos dajalo le malo možnosti naši prenovljeni združeni ekipi v tej B-2 ligi, pa vendar so igralci le pokazali, da se lahko kosajo prav z vsemi.

Začetna bojazen se je po 15 kolih celo sprevrgla v razmišljanje, kje bi bili na lestvici, če ne bi po neumnem izgubili z Ozzanom, Ceseno, Pordenonom, Pierobonom in Faenzo. Žal smo vse te tekme izgubili, predvsem zaradi enega košarkarskega elementa, ki ga trenerji učijo v prvem stiku košarkarja s tem športom, to je polaganje. Zdi se mi nemogoče, da ta najosnovnejši košarkarski element lahko kroji poraze v tej ligi, vendar nam se to dogaja in zaradi tega zasedamo tudi temu primerno mesto na lestvici. Kot trener se nisem nikoli rad oprijemal na srečo, tudi zaradi tega ne, ker je to najboljši način, da večkrat zapreš oči nad napakami, ki se seveda iz tekme v tekmo ponavljajo. Prevečkrat sem letos slišal, da nam primanjkuje športne sreče, vendar menim, da smo izgubili zaradi sklopa faktorjev, ki se dajo, predvsem z maksimalno mentalnim pristopom, znatno izboljšati.

Vprašanje liderja

V letošnji sezoni sta odšla tista igralca (Marko Ban in Klavdij Starc), ki sta bila v ekipi od samega začetka glava in roka tega moštva. Ostali so pridno izpolnjevali dogovorjene zadatke, brez vsake pretirane odgovornosti. Prav v pomanjkanju odgovornosti v odločilnih trenutkih teh igralcev lahko iščemo minimalne ali nerodne poraze, ki jih je bilo v tem prvem delu veliko.

V soboto na Vrhniki Borove gimnastičarke so se lepo izkazale

V soboto je bilo na Vrhniki prvenstvo Slovenije v športno-ritmični gimnastiki (v kategoriji množičnost) za dekleta osnovnih šol, na katerem so (razen telovadk iz Ljubljane) nastopile najboljše tekmovalke te kategorije iz vse Slovenije. Nastopile so vrste iz Maribora, Slovenj Gradca, Murske Sobote, Kranja, dve vrhniški vrsti, sodelovalo pa je tudi SZ Bor.

Med 32 nastopajočimi (razdeljene so bile v dve starostni kategoriji) so se tržaške telovadke v zelo ostri konkurenci odrezale res odlično, saj so ekipno osvojile prvo mesto, kar spet potrjuje, da rasejo tudi med najmlajšimi borovkami dobre naslednice starejših generacij, ki je v preteklih letih dosegla vrsto uspehov. V mlajši kategoriji je zmagala Irina Žagar, ki je prekosila vse tekmičice z res odlično izvedeno vajo, njeni uspeh pa je podkrepila še druga borovka, Kristina Ferluga, ki si je priborila 3. mesto. V starejši skupini (ki odgovarja kategoriji naše nižje srednje šole) je spet slavil zmago Bor, prvo mesto pa mu je priborila Maja Mežgac z nastopom, ki je ponovno potrdil njen stalni razvoj. Tudi tukaj je barve Tržačank izredno dobro zastopala še druga borovka, Paola Dannecker, ki je bila tretja. Pohvaliti pa moramo tudi nastop novink Martine Krapež in Vesne Cappellini, ki sta zasedli 14. in 18. mesto.

Za naše tekmovalke je bilo tekmovalne koristno tudi zato, ker so se na njem prvič spoznale s sojenjem po novem pravilniku FIGA, kar jim bo prišlo zelo prav na bližnjih federalnih nastopih. (-boj-)

Koncept igre

Zastavil sem delo z izredno enostavno filozofijo, ki sloni na modernem načinu igranja: agresivno obrambo, hiter protinapad s prehodom v zgodnji napad, kjer sodelujeta še 4. in 5. igralec, nato pa organiziran napad, ki temelji na igri trojk ali dvojek, obremenitvijo in prenosom za zaključek akcije, seveda z zahtevo, da našega centra zalagamo s čim večjim številom uporabnih žog. Vse skupaj zgleda zelo enostavno, pa vendarle so se pojavili problemi, predvsem taktične narave, ki jih še nismo uspeli popraviti. Naš največji problem obstaja trenutno v optimalni organizaciji napada in razporeditvi odgovornosti pri zaključevanju akcij. Glede na to, da je v prejšnjih sezonah ekipa razpolagala z dvema izredno talentiranimi napadalnima igralcema, kot sta Ban in Starc, je bila seveda tudi igra sama temu podrejena. Z odhodom teh dveh košarkarjev se je takoj postavilo vprašanje: kdo in predvsem kdaj zaključiti akcije v napadu. Ta kdaj nam dela največje probleme zaradi tega, ker se vse prevečkrat zgodi, da na postavljeno obrambo prehitro zaključimo akcijo, procent je zato slab (glej tablice) in nasprotnik se nam večkrat lepo zahvali za podarjeno žogo. Statistično je dokazano, da je procent realizacije največji v prvih osmih sekundah napada, (80 procentov), nato do 23. sekunde se znatno zniža (35 procentov), v zadnjih sedmih sekundah se nato ponovno povzpne na 75 procentov.

Za naše neuspehe ne smemo zato kriviti srečo, ampak veliko taktično nezrelost vseh nas. Prepričan sem, da ob boljši kolektivni igri - obremenitve, prenos, igra s centrom - bodo tudi rezultati veliko boljši. Doslej, žal, v tem nismo uspeli.

Domače tekme

Sliši se čudno, vendar igramo veliko bolje na tujem kot doma. Porazi na domačem igrišču proti neposrednim tekmečem za obstanek, kot sta Pierobon in Oderzo, so prav gotovo upravičeno razjezila marsikaterega navijača.

Igra, ki smo jo prikazali, je bila pod vsakim nivojem. Zgledalo je tako, kot da nam je vseeno tudi če izgubimo. Vsi pa dobro vemo, da ni tako. Proti ekipam, s katerimi nismo imeli kaj izgubiti in smo igrali brez vsakega psihičnega pritiska, smo igrali odlično. Obratno pa smo povsem popustili in predvsem na domačih tekmah večkrat zapustili slab vtis. Tudi ta psihološki faktor bomo morali premostiti, če bomo hoteli ostati v ligi, saj nas čaka še vrsta tekem za biti ali ne biti. Ponavljanje teh napak nam zna biti prav gotovo usodno.

Srce

Velja nepisano pravilo, da se v ekipi, ki nima rezultatov, pojavljajo problemi, ki večkrat izbruhnijo v obliki konflikta med igralci in trenerjem in igralci sami. Izredno vesel sem, da treniram skupino ljudi, ki kljub slabim rezultatom še naprej vztrajajo z istim odnosom, ki so ga imeli od samega začetka. Mislim predvsem na štiri "stare", ki so zaradi delavnosti in tovarštva pravi zgled za mlajše, ki tekmo za tekmo le, le počasi lezejo v ospredje. In prav ta enotnost in želja do dela mi daje gotovost, da se bo opravljeno delo v povratnem delu obrestovalo, in da bomo dosegli tisti cilj, ki smo si ga zastavili pred prvenstvom.

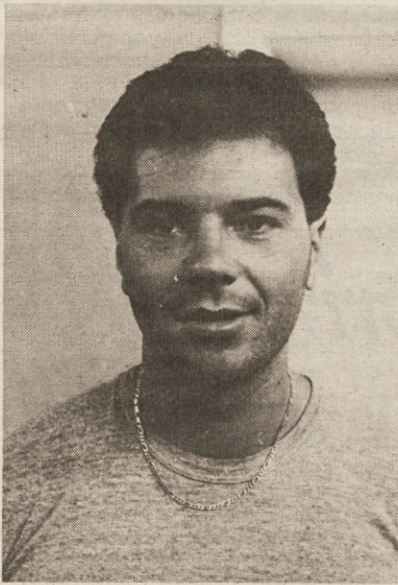
VALTER VATOVEC

Pri Slogi in Sokolu izkoristili tekmovalni premor

Koristne zimske priprave

Poletne predprvenstvene priprave so za celo vrsto naših društev že nekaj vsakdanjega, zimske počitnice pa le malokatera ekipa izkoristi v ta namen. Letos so prvič pomislili pri Slogi in Sokolu in tako izkoristili letošnji dolg tekmovalni premor, ki prevelikokrat našim ekipam prekine redni ritem treniranja in pusti negativne posledice pri nadaljevanju prvenstva. Prvi ženski ekipi Sokola Indules in Sloge Koimpex in skupina Sloginih mladincev so se tako 2. januarja podali na Ravne na Koroškem, kjer jim je domače odbojgarsko društvo Fužinar tudi omogočilo priprave. Odbojkarji in odbojkarice so pod vodstvom trenerjev Ivana Peterlina, Bruna Miliča, Petra De Waldersteina in Marija Čača uspešno in intenzivno trenirali pet dni. Fantje so vadili osnovno individualno tehniko, trenirali pa so enkrat ali dvakrat dnevno. Obe ženski ekipi sta na Ravne prišli praktično v popolnem sestavu, le da pri Sokolu spričo že starih poškodb vse igralke niso mogle enako intenzivno delati, tako da je trener De Walderstein z njimi vadal razne tekmovalne variante. Slogašice pa so pili individualno tehniko in iskale moštveno homogenost. Tako Sloga Koimpex kot Sokol Indules sta trenirali dvakrat na dan, tretji trening pa je bil namenjen prijateljskim tekmam. Sloga Koimpex se je tako pomerila z domačim Fužinarjem, Sokol Indules s Prevaljami, v soboto pred odhodom domov, pa sta naši ekipi igrali še med

	tekme	min.	popr.	točke	2 točki	3 točke	p. m.	as	sk. ob.	sk. nap.	izg.	prid.	blok.	prekr.
ČUK	15	542	36,1	313	111:232	0:1	91:118	3	76	28	19	26	16	51
RAUBER	15	526	35,1	267	99:193	14:54	30:49	12	98	55	43	39	12	57
W. SOSIČ	15	484	32,3	132	44:85	5:10	29:45	20	31	8	44	42	1	60
DANEU	12	368	30,6	140	52:112	0:0	37:69	8	60	36	27	26	0	50
PREGARC	15	423	28,2	158	53:112	5:30	39:55	11	17	12	31	31	0	50
BATTINI	15	357	23,8	144	49:114	4:10	34:54	0	49	26	13	18	3	52
OBERDAN	14	264	18,9	53	8:25	10:24	8:14	8	12	5	25	18	0	40
PERTOT	8	67	8,4	16	6:16	0:0	0:3	0	9	7	3	2	2	7
STERNI	2	13	6,5	0	0:1	0:0	0:0	0	2	0	1	0	0	2
STANISA	6	18	3,0	0	0:0	0:0	0:0	0	0	0	1	0	0	2
CRISMA	2	3	1,5	5	2:2	0:0	1:1	0	1	1	2	0	0	0
LESICA	1	1	1,0	0	0:0	0:0	0:0	0	0	0	0	1	0	0
M. SOSIČ	1	1	1,0	0	0:0	0:0	0:0	0	0	0	0	0	0	0
CORSI	3	33	11,0	5	1:4	0:1	3:4	0	0	1	5	6	0	1

Mauro Čuk, najboljši Jadranov strelec

Jadranov kapetan Valter Sosič

JADRANOVI IZIDI V PRVEM DELU

JADRAN TKB - Ozzano	74:75	(38:29)
Cesena - JADRAN TKB	77:74	(37:32; 65:65)
Montichiari - JADRAN TKB	93:73	(36:33)
JADRAN TKB - Electrolux PN	93:98	(36:46; 78:78; 84:84)
Castel S. Pietro - JADRAN TKB	73:75	(37:45)
JADRAN TKB - San Donà	92:91	(38:35; 83:83)
JADRAN TKB - Vicenza	84:96	(41:48)
San Lazzaro - JADRAN TKB	76:79	(41:48)
JADRAN TKB - Pierobon PD	80:83	(43:42)
Virtus PD - JADRAN TKB	92:75	(39:36)
Petrarca PD - JADRAN TKB	105:86	(49:32)
JADRAN TKB - Imola	92:78	(42:38)
Faenza - JADRAN TKB	86:74	(52:45)
JADRAN TKB - Oderzo	92:99	(50:62)
Montebelluna - JADRAN TKB	98:91	(59:46)

Najhujši poraz so jadrancovci zabeležili v 3. kolu na gostovanju v Montichiariju (93:73, to je -20), najizdatnejšo zmago pa so dosegli doma v 12. kolu proti Virtusu iz Imole (92:78, to je +14). Jadrancovci so na treh tekmah igrali podaljške: v 2. kolu v gosteh proti Ceseni (74:77), v 4. kolu doma proti Electroluxu iz Pordenona (potrebna so bila kar dva podaljška, naposled pa so zmagali gostje z 98:93) in v 6. kolu doma proti San Donaju (92:91).

Naši so kar šestkrat izgubili za manj kot osem točk, kar kaže, da se lahko skoraj z vsemi ekipami borijo enakovredno.

Mladi Martin Pertot igra vse bolje

iz planinskega sveta

Novoletni pohod na Medvedjak

Božičnim in novoletnim počitnicam navkljub je SPDT vedno aktivno in je za novega leta dan organiziralo novoletni pohod na Medvedjak nad Ferne-tiči. Pohoda se je udeležilo 23 članov, ki so izkoristili lepo sončno vreme, da so se naužili malo svežega zraka po prečuti silvestrovi noči in na vrhu nadzdravili novemu letu 1990. Pohodniki so se zbrali pri restavraciji Furlan na Repentabru in jo potem mahnili proti vrhu Medvedjaka, na katerega je bilo približno tri četrt ure hoje. Na vrhu so se celo srečali z jugoslovanskimi granicarji, s katerimi so nazdravili novemu letu. Vsi so se počutili zelo prijetno in ni izključeno, da ne bo ta pohod na Medvedjak na novega leta dan postal tradicionalen, saj je bil letošnji že drugi po vrsti.

Pohod je vodil odbornik Franc Armani. (L. A.)

Marano Lagunare

Zaradi premajhnega števila vpisanih je bilo SPDT prisiljeno odpovedati izlet v Marano Lagunare z obiskom znamenite lagune, ki je bil napovedan za 21. t. m. Upati je, da bo SPDT v bodoče ponovilo izlet, ko bodo prilike bolj ugodne. Vsi tisti člani, ki so se vpisali in vplačali izlet, lahko denar dvignejo v uradih ZSSDI, v Ul. sv. Frančiška, 20. (L. A.)

Smučarski tečaji

Tudi letošnja zima nam je doslej pošteno zagodla. Nikjer ni snega in

mnogi so bili med počitnicami prikrašani za lepo in vznemirljivo smuko. SPDT je bilo zato prisiljeno, da odpove smučarski tečaj za najmlajše prihodnjo nedeljo. Ker pa ni nobenih izgledov, da bo v kratkem zasnežilo, bo po vsej verjetnosti odpadel ves tečaj, ki je bil napovedan do februarja.

Namesto tega namerava SPDT prirediti kak izlet na sneg kam daleč. O tem pa bodo odgovorni za smučanje naknadno pravočasno napovedali izlet. (L. A.)

Izletniška sezona

Posebna komisija, ki jo je imenoval odbor SPDT, pripravlja v teh dneh program izletov v tem letu. Upoštevala bo razne želje, vključila tudi tiste izlete, ki so lani iz raznih razlogov odpadli in poskrbela, da bodo prišli na svoj račun mladi in stari, planinci in alpinisti. V načrtu je tudi dvodnevni pohod po Vertikali SPDT od Glinščice do Mavhinj z vmesnim taborjenjem, po stezah, ki so jih v minulem letu odborniki ponovno markirali in obnavljali. Manjkajo še tri majhni odseki, vendar bo to delo opravljeno še pred obnim zborom SPDT, ki bo enkrat sredi marca.

Program izletov bo potem SPDT objavilo, tako da se bodo lahko zainteresirani, po lastnem uvidenosti in razpoložljivem prostem času, odločili za udeležbo na izletih. (L. A.)

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 12.000 - din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000 - din, trimesečno 85.000 - din, letno 320.000 - din, upokojenci mesečno 25.000 - din, trimesečno 65.000 - din, polletno 120.000 - din, letno 240.000 - din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povša.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Mali oglaš 850 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, ttx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

četrtek, 11. januarja 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

CEAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja
in tiska

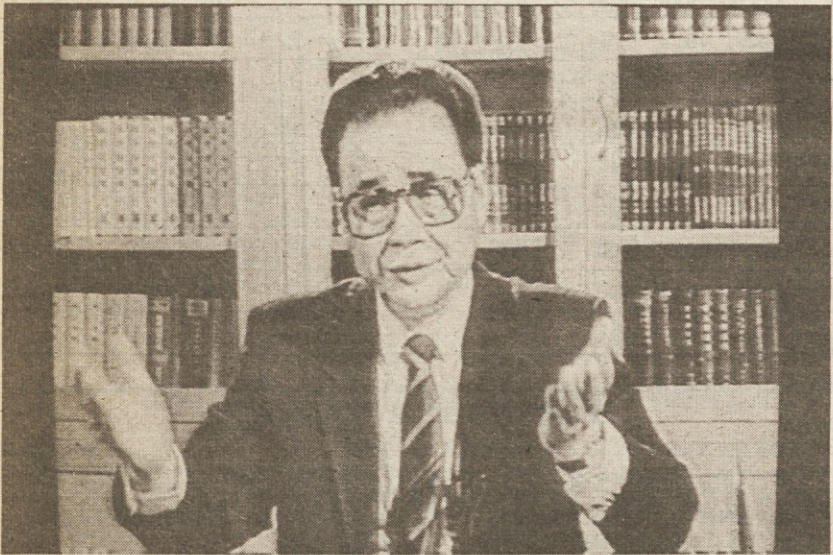
ZTT
Trst

PIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov PIEG

Kitajsko glavno mesto naj bi ponovno zaživel po lanskem zatrtju »kontrarevolucije«

V Pekingu preklicali obsedno stanje Premier Li Peng sam posredoval vest

Kitajski premier Li Peng med televizijskim posegom

(Telefoto AP)

PEKING — Čeprav so nekateri skeptiki do zadnjega dvomili v to, da bo kitajska vlada res držala besedo, je premier Li Peng včeraj najavil, da bodo z današnjim dnem preklicali obsedno stanje v Pekingu.

Priletni premier je nastopil na televiziji in izkoristil nekajminutni govor državljanom, da je objasniti, kako bo od danes dalje Peking ponovno zaživel kot sleherni demokratično mesto.

Nekateri zunanji opazovalci so sicer trdili, da je bila kitajska vlada primorana preklicati obsedno stanje, ker je njen ugled padel v očeh tujih poslovnih partnerjev in bi lahko bila to priložnost, da Kitajska ponovno naveže stike tudi na tem področju. Prav včeraj pa je ameriška vlada sporočila, da bo še vedno nasprotovala posojilu v vrednosti 700 milijonov dolarjev, ki bi jih morala svetovna banka nameniti Kitajski.

Obsedno stanje je stopilo v veljavo 20. maja lani, ko so študentske demonstracije na Tienanmenu zadobiva-

le razsežnost pravega, čeprav mirnega upora. Od tistega dne dalje so se pričele kitajske vojaške enote premikati proti Pekingu, prava represija pa se je pričela v noči na četrtega junija.

Iz Washingtona so sporočili, da je Busheva administracija pozorno preučila vprašanje Kitajske, odprava obsednega stanja pa je po njenem mnenju premajhen korak na poti demokratizacije.

Američane najbolj moti, da se na Kitajskem še vrstijo primeri kršenja najosnovnejših človekovih pravic. ZDA navajajo primer disidenta Fanga Lihija in njegove žene Li Shuxsia, ki se še vedno skrivata na sedežu ameriškega veleposlaništva v Pekingu, kamor sta se zatekla po zatrtju »kontrarevolucije«.

Kitajske oblasti so vsekakor upale, da bodo Američani ponovno navezali gospodarske stike z državo, še posebno v luči dejstva, da so prav pred nedavnim ponovno dovolili prodajo ameriškega orožja Kitajski.

Bivši policist hladnokrvno ubil mladega fanta in se prijavil

TRAPANI — V predmestju Trapanija je prejšnjo noč prišlo do zločina, ki nima nič skupnega z »običajnim« mafijskim obračunavanjem. Neki policist, ki je bil pred časom menda začasno suspendiran, je s tremi strelji v tilnik ubil 17-letnega Andrea Romana. Fant je sedel v policistovem avtomobilu skupaj z dvema vrstnikoma in prav eden od teh je o dogodku obvestil karabinjerje. Morilec se je pozneje sam prijavil.

Vzrok tega okrutnega umora je neznan, kajti preiskovalci vodijo preiskavo v skrajni tajnosti. Kaže pa, da sta se Romano in neki njegov znanec sprla zaradi nekega dekleta, policist pa naj bi spor »razčistil« čisto po svoje. Dejstvo, da je mladega Romana ustrelil ob blizu, pištolo mu je naslonil na tilnik, pa priča, da je bil umor načrtovan, saj na truplu in v vozilu ni nikakršnih znakov nasilja.

Virus gripe zaenkrat prizanesel otrokom, ne pa osebju v bolnicah

RIM, MILAN — Najbrž ni več novost, da je gripa prisilila v postelje na tisoče Italijanov. Nemara pa je zaskrbljujoče dejstvo, da je položaj v milanskih bolnišnicah že kar kritičen, pa ne zaradi pomanjkanja postelj, temveč zaradi drastične odsotnosti več kot ene tretjine zdravstvenega in pomožnega bolniškega osebja, ki se je gripe nalezlo v glavnem na delovnem mestu. Zdravniki, ki gripi še kljubujejo, so zato prisiljeni odsloviti včasih tudi težje bolnike, saj jim ne morejo zagotoviti ustrezne nege. V najtežjem položaju se nahajajo starejši ljudje in rizični bolniki, diabetiki, srčni in ledvični bolniki, ki bi jim bila gripa lahko usodna. V milanskih bolnišnicah se jih je zglasilo že toliko, da so morali dobršen del postelj namestiti kar po hodnikih.

Nekoliko bolje je v srednji in južni Italiji, čeprav so tudi tu zabeležili porast števila obolelih, vendar z izjemo otrok, ki menda še »dobro držijo«. Primarij otroške bolnišnice Bambin Gesù v Rimu je pojasnil, da se je bal pravicati epidemije še zlasti po odprtju šol in otroških vrtcev po božičnih počitnicah, vendar do tega ni prišlo. Priznal pa je, da je veliko staršev z bolnimi otroci iskalo zdravniško pomoč v bolnišnici, kjer so dobili le navodila, kako naj z malimi bolniki ravnajo. Primarij prof. Ungari pa priporoča,

naj bolnim otrokom ne dajemo nikakršnih zdravil za zbijanje vročine, še najmanj pa aspirina, ki ima lahko zapletene stranske učinke. Če je vročina res visoka, otrokom lahko damo blažja zdravila kot sta tachipirina ali novalgina, vendar tudi ti dve po predhodnem posvetovanju z zdravnikom. Priporočljivo je tudi, da so prostori primerno ovlaženi, včasih je dovolj mokra brisača na grelcih, saj bi presuh zrak lahko povzročil vnetje zgornjih dihal. Vsekakor je najbolje, da se bolezen izteče brez drastičnega seganja po zdravilih in drugih »pomagalih«.

Kakorkoli že, epidemija gripe je na pohodu in ne poma-ga več niti cepljenje, razen seveda v izjemnih primerih. Njeno potovanje po škornju pa skrbno nadzorujejo v posebnih raziskovalnih centrih, kjer bodo skušali sestaviti statistiko o tem, koliko ljudi se je tega nadležnega virusa nalezlo in koliko jih je imelo resnejše težave. Medtem pa se v za sedaj najbolj prizadetih mestih pletejo polemike o tem, kako in koliko je ministrstvo za zdravstvo obveščalo prebivalstvo o umestnosti in koristnosti cepljenja proti gripi. Zdravniki menijo, da so polemike popolnoma odveč, saj je že ustaljena praksa, da se rizične skupine in tisti, ki nočejo zboleti, lahko cepijo pravočasno, to je jeseni.

V Nahičevanu bolj mirno v Karabahu pa zelo vroče

B. M.

Nafto s Karga 5 bodo pretočili

MADRID — Iranski tanker Karg 5 nadaljuje s pomočjo petih vlačilcev svojo počasno plovbo proti mednarodnim vodam pri Kanarskih otokih, kjer bodo preostalih 200 tisoč ton nafte pretočili v iranski tanker Shirhood. Po napovedih se bo to zgodilo že v prihodnjih urah.

Del posadke se je na krov Karga 5 vrnil že v ponedeljek, tako da je omogočil lažjo vleko. Španske oblasti so namreč prepovedale, da bi pretočitev nafte izvedli v španskih ozemelskih vodah. Podoben sklep so sprejele tudi maroške oblasti, tako da morajo Karg 5 povleči v mednarodne vode, kjer bo operacija nedvomno težavnejša kot v kakem varnem pristanišču.

Glede 70 tisoč ton surove nafte, ki so se izlile iz poškodovanega iranskega tankerja, strokovnjaki upajo, da bo le oplazil Kanarske otoke, potem ko je prizanesel maroški obali.

Mudžahedini seznanili OZN s političnim terorjem v Iranu

ŽENEVA — Delegacija iranskih mudžahedinov je na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila osem dokumentov o kršenju človekovih pravic v Iranu, s katerimi bodo seznanili posebnega poročevalca komisije OZN za človekove pravice Reynalda Galinda Pohla, ki naj bi v kratkem odpotoval v Teheran ter po naročilu generalne skupščine svetovne organizacije izdelal poročilo, ki ga bi komisija obravnavala med svojim letnim zasedanjem od 29. januarja do 9. marca v Ženevi.

V dokumentih so med drugim naslovi 653 zaporov in mučnic ter imena 1.786 mučiteljev, je na tiskovni konferenci zatrdil predstavnik mudžahedinov Behzed Naziri. V zaporih je več kot 110.000 političnih jetnikov, sledi nadalje iz pričevanj mudžahedinov, verjetno pa je ta številka višja, kajti pri oceni so upoštevali samo zapornike v približno polovici naštetih jetnišnic. Dokumenti omenjajo tudi 30

skupnih grobov, povečini na obrobju velikih mest, predvsem Teherana. Samo v lanskem letu naj bi po navedbah mudžahedinov opravili eksekucije več kot 1.200 zapornikov, smrtno kazni nad političnimi jetniki pa pogosto prikrivajo, češ da gre za kaznovanje trgovcev z mamili, so med drugim povedali na tiskovni konferenci.

Posebni poročevalec komisije za človekove pravice Reynaldo Galindo Pohl bi moral že včeraj odpotovati v Teheran, vendar je iranska vlada predlagala, naj bi misijo odložili do zasedanja komisije za človekove pravice. Izvedenec Združenih narodov je Teheran zaprosil, naj »še pred koncem januarja« omogoči obisk delegacije komisije za človekove pravice. Predstavniki mudžahedinov so želeli sodelovati pri delu Pohllove misije, vendar pravila OZN tega ne dopuščajo.

Bomba v avtomobilu terjala eno žrtev v Reggio Calabrii

REGGIO CALABRIA — Ob pol trinajstih je v mestnem središču v Reggio Calabrii odjeknila močna eksplozija. V Ulici Cardinale Portanuova se je razletel avtomobil, v katerem sta bila Fortunato Audino, ki je v nesreči izgubil življenje, in njegov prijatelj Giuseppe Zaccone.

Preiskovalci so ugotovili, da je eksplozijo povzročil peklenski stroj, za katerega pa ne vedo, če ga je kdo skril v prednji del renaulta 5 ali če sta Audino in Zaccone prevažala bombo sama. Očividci so dejali, da je se je renault premikal, ko je skočil v zrak, zato ni izključeno, da je šlo za tempirano bombo.

Fortunato Audino, ki so mu prijatelji pravili Maurizio, je bil 35-letni podjetnik. Preiskovalci iz Bergama so ga imeli na sumu, da je razpečeval kokain in heroin, njegov prijatelj Zaccone, ki je bil v nesreči le lažje ranjen, pa ni imel opravka s pravico. To pa je veljalo do včeraj, ko so karabinjerji ugotovili, da je imel pri sebi pištolo, ki je bila sicer redno registrirana, ne bi je pa smel imeti s sabo. Zacconia zdravijo v kliničnem centru, ki je oddaljen le nekaj metrov od prizorišča nesreče, ko bo okreval pa bo moral naravnost v zapor.

Ekonomija na afriški način

Gospodarske težave in primanjlovanje primerne prevozne politike podpirajo iznajdljivost domačinov, ki se peljejo v Agades (Nigerija) kar na kupu. Aplavz si zasluži tudi tovornjak mercedes (Telefoto AP)

MOSKVA — Položaj v Nahičevanski avtonomni republiki se le postopoma umirja. Azerbajdžanski nacionalisti so v bistvu porušili skoraj vse mejne pregrade na meji z Iranom in Turčijo, tako da so sedanje manifestacije, na katerih zahtevajo svoboden prehod meje bolj miroljubne.

Tega pa ne moremo trditi za Gorski Karabah. Tu so azerbajdžanski nacionalisti v zadnjih dneh pogнали v zrak številne mostove, tako da je ta armenska enklava na ozemlju Azerbajdžanske SSR v bistvu odrezana od sveta. Oblasti so že z vojaškimi in civilnimi letali vzpostavila letalski most, da lahko prizadetemu prebivalstvu dostavijo najnujnejše. Po vsem sodeč zaplet ne zaskrblja samo oblasti temveč tudi neformalno azerbajdžansko fronto, ki se boji, da bo Moskva prej ali slej bolj odločno ukrepala.

Na sliki (telefoto AP): sovjetska graničarja ob porušenih pregradah na meji z Iranom.